

SCIPIO,

EN

OLINDE,

TREUR-BLY-EINDEND-

SPEL.

Vertoont op d' Amsterdamsche Schouwburgh.

t' AMSTERDAM,

By Jacob *Lescailje*, Boekverkooper op de Middeldam, naest de Vismarkt, 1671.

Aan den HEER

GEERAARD VAN PAPENBROEK.

MYn Duytſche Zanggodin die komt vry-
moedigh treden
Verzeld met dienſtbaarheyd en onge-
veynſde zeden,
Waar mede zy verſchijnt gulhartigh,
om alzoo
Te off'ren aan mijn Heer den Roomſchen SCIPIO;
Doch om geen yd'le waan of glory te doen rijzen,
O neen, dit 's al haar hoop, dat ghy hem zult bewijzen
U minnelijke gunſt, waar meê hy veyligh wort
Beſcherremt, dat geen Nijt zijn groene krans verdort.
Vergeef dit ſtout beſtaan, ey wil haar toch verſchoonen
Dat zy u groote geeſt zoo kleyn een gift komt toonen,
En vriendelijk ontfangt met vrolijkheyd, in druk,
Mijn eerſt-gerijmde Spel, zijn eerſte helden-ſtuk.

JAN LEMMERS.

Op de Roomſche
SCIPIO,
Gerijmt door
JAN LEMMERS.

Zoo haaſt Karthago voor de Roomſchen beukelaar
Haar yſre ſcheedel booch, en 't hooft bedrukt liet hangen:
Toen heeft een vrouwe lonk den winnaar ſtraks bevangen;
't Verkreegen wilt brocht zelfs den jaager in 't gevaar:

Maar Scipio (wiens deucht gehart was om te draagen
Een werelt van verdriet) blies deeze fakkel uyt,
Hy dwong zijn min, en gaf die minnelijke Bruyt
Haar Bruydegom, en heeft zich van dien laſt ontſlaagen.

Geen heerelijker winſt dan die zijn zelfs verwint,
Daar 's niet dat naader kan der gooden aart gelijken
Dan als een eed'le ziel de glory doet verrijken
Door teugel van zijn luſt, ſchoon hy hem meeſter vint;

Zoo een doorluchtigheyt brocht LEMMERS *ons voor oogen:*
Wanneer zijn Muſe in de trotſe Schouburgh trat,
Daar d'ouden Amſtel met zijn Water-nimphen zat,
Die van verbaaſtheyt, om die deucht, ſcheen opgetoogen.

O LEMMERS *hou dat ſpoor, verbreyt der helden aart,*
V ſchoone toelegh kan tot in de herten raaken,
Ons yver zal u geeſt een nieuwen toegang maaken,
Vaar voort, op dat u lof noyt meê ten grave vaart.

J. NOOSEMAN.

I N H O V T.

HEt nieuw Karthago wort door SCIPIO vermand,
Daar een verloofde Maaghd hem doet in min
ontvoncken;
Doch zy, met kuyſche kracht, verſmoord zijn gayle
brand:
Dies heeft hy weêr de Bruyt haar Bruydegom ge-
ſchoncken.

PERSONAADJEN.

FESTUS, *Gouverneur van Karthago.*
LINDUS, *Bode.*
LUCIDAN, *Prins van Celtiberien.*
OLINDE, *Princeſſe van Hiſpale.*
GARAMANT, *Prins van Numidien.*
ORCADE, *Staat-juffer van Olinde.*
ARYMBAS
NARBAL
ADHRUBAL
POLIDAS
} *Karthaagſche Soldaaten.*
HIANISBA, *Princeſſe der gelukkige Eylanden; in Soldaats kleeren.*
ELISE, *Staat-juffer van Hianisba; ook in Soldaats kleeren.*
KLINDOR, *Schiltknaap van Hianisba.*
ROOMS HERAULT.
SCIPIO, *Rooms Veltheer.*
MARCELYN, *Rooms Kapiteyn.*
IUNIUS
PHILIPPUS
CAMILLUS
LIVIUS
} *Roomſche Soldaaten.*
PHORBAS, *Edelman van Garamant.*

STOMME.

Roomſche
Karthaagſche
Celtiberiſche
Numidiſche
} *Soldaten.*

Het Tooneel is Karthago in Spanje.

EER-

EERSTE BEDRYF.

Festus. Karthaagsche Soldaten.

Festus.

MAnhafte Ridders, die u dapperheyt voor dezen
Zoo loff'lijk hebt getoont tot hulp der Karthagezen,
Zult ghy nu dulden dat in deze ſtarkke wal
Een jongling ons benaut, terwijl dat Hannibal
Vermindert met zijn macht het roemen der Romeynen,
En zoekt hun ſtreng gewelt en grootsheyt te verkleynen.
Dees jongen Scipio, die d'eenighſt overbleef
Toen men het Roomſche heyr van Spanjens bodem dreef,
Heeft d'ydle hoop van wraak zoo zeer gevat, en 't belgen;
Dat hy zich ſtout maakt ons al t'zamen te verdelgen;
Dit moet verhindert zijn: Strijt voor Karthagos eer,
En ſlaat hun hooge moed, door uwe kracht, ter neêr;
Dit ſtijft hem in zijn waan, dit leyt vaſt in zijn zinnen
Zoo hy Karthago wint, kan hy gantſch Spanjen winnen.
De Konings kinderen, verwonnen door het zwaart
Zijn hier in deze ſtad als gyzelaars bewaart:
Gy weet, dit is de burgh waar in ik deed vergaaren
Gelt, lijftocht, wapentuygh, om Spanjen te bewaren;
Hier meent ons Scipio te dwingen, en daar by
Voeghd hy alree de winſt, als winnaar, aan zijn zy;
Maar zoo gy moedigh ſtrijt, en u niet laat braveeren,
Zal deeze meening haaſt tot ons geluk verkeeren.
Den wakkren Garamant paſt als een braaf Soldaat
Voorzichtigh op 't gewelt van Romen, en hy laat
Met kloeke oorloghsliſt, om 't leger te verbaazen,
Geſtaadig dach en nacht trompet en trommel raazen.
Van buyten waakt den held Prins Lucidan, en wacht
Gelegentheyt om ons te helpen met zijn macht
In vryheyt, zijn gemoet en trouheyt is gebleeken

Wan-

Wanneer twee Scipioos voor hem met ſchande weeken.
't Is noodig dat wy gaan, terwijl zijn yver blaakt,
En bieden hem de hand dat hy hier binnen raakt.
Maar zacht, 'k zie een ſoldaat die herwaarts komt getreden.
Wat is 'er gaans, ſpreek op?

Lindus. Feſtus.

Lindus.

IK koom met vrolijkheden
Een aangename maar verkondigen. Te nacht
Zoo heeft Prins Lucidan zijn machtig heyr gebracht
Door 't Roomſche leger, en hy heeft, na zijn begeeren,
Een open weg gemaakt om heen en weêr te keeren;
Ik quam alleen voor uyt, hy volghd en is niet verd,
En komt tot u, mijn Heer, met een kloekmoedig hert,
Waar mede hy verſchijnt, tot dwang en ſchrik van Romen.

Feſtus.

O langverwachte trooſt! ter goeder uur gekomen,
Dit is voor den Romeyn een blixem in 't gezicht,
En voor den Karthagees een helder lieff'lijk licht,
Wiens flonkkerende glans is machtig te verjagen
Van dees benauwde veſt, de donkk're oorlogsvlagen.
Komt gaan wy dezen held met vreughden te gemoet,
Op dat hy heerlijk word ontfangen, en gegroet
Met ongemeene eer. Maar zacht, wat voor geruchte'
Ons nad'ren? daar 's hy zelf; weeſt wellekoom doorluchte
En hooghgebooren Prins.

Lucidan. Feſtus.

Lucidan.

KArthaaghſche Vorſt, gy ziet
Hoe plicht my herwaarts drijft, om onder u gebiet
Te offeren mijn dienſt.

Feſtus.

Festus.

Geen plicht kan u gebieden,
Ghy zijt een vrye Prins, die uwe oorloghs-lieden
Mooght voeren daar 't u lust.

Lucidan.

Ik weet in mijn gemoet
Wat dienst ik schuldigh ben aan het Karthaagsche bloet,
En boven dit heb ik my vaster gaan verbinden,
Hier is in gijzeling de schoone Maaghd Olinde,
Die heeft mijn ziel verplicht, die voerd my in den strijdt,
Om haar zal ik mijn dienst, in 't aanzien van de Nijdt,
Bewijzen deze Stadt, en willigh 't leven wagen,
Want ik zal deze Maaghd eeuwige min toedragen,
In haar bestaat mijn heyl, en luyster van mijn eer.

Festus.

Olinde, zy die praalt in schoonheydt, ja zoo veer,
Van Tagus af tot aan de Indiaansche stranden,
Zy die met haar gezicht aanminnigh sloegh in banden
Zoo menigh trotsen held, door liefdens starke dwang
Heeft die u hier gevoert?

Lucidan.

Ja Heer; want over lang
Is zy my toegezeyt van ouders en van vrinden,
En in dit eenigh woord is mijn geluk te vinden,
Zoo ghy my tot een loon belooft dees schoone Maaghd
Zie ik het Roomsche heyr verwonnen en verjaaghd;
Gedoogh, medogend Vorst, dat ik en mijn Beminde
Met Hemels vaste knoop ons aan malkand're binden,
Zoo worden hier voor een twee Gijzelaars bewaart,
Zoo zal mijn edel bloet ontzien geen vuur noch swaart,
Als ik door uwe gunst dees zegen magh bekomen.

Festus.

Is 't zoo gelijk ghy zeght, zy wort u niet benomen;
't Geen ghy aan my verzoekt, sta ik u willigh toe.

Olinde. Festus: Lucidan.

Olinde.

O Hemel! wat ik zie, dit 's Lucidan, wel hoe
Geraakt hy hier, dit voerd mijn ziel in vrolijkheden.

Festus.

Maar ziet hier Garamant, hoe? hebt ghy al gestreden.

Garamant. Festus. Lucidan. Olinde. Soldaten.

Garamant.

IK, met een loos gerucht, liet my voort drijven, van
Het laffe Roomsche volk, waar meê ik Lucidan
Gaf middel om bequaam door 't leger heen te breeken,
Dies wy in aller yl veldt-vluchtig zijn geweeken,
Gelijk of den Romeyn ons tot het loopen dwong,
Waar op Prins Lucidan van achtren hun besprong:
Zoo haast ik dit vernam, gebood ik mijn Soldaaten
Te keeren, die vol moets als wilt en uytgelaaten
Aanvielen zoo verhit, dat ik mijn daagen zagh
Noyt diergelijk gevecht noch vreesselijker slagh,
Het scheen onmogelijk om ons daar uyt te wenden
Zoo waaren wy bezet van Roomsche Ruyter-benden,
Doch greepen nieuwe moed, waar door wy met geweldt
Hen dreven op de vlucht.

Festus.

O Ridderlijken Heldt!
U daden zijn zoo hoogh in top van eer gerezen
Dat van geen aartsche tong u lof kan zijn volprezen,
In trouheyt ghy gelijkt Prins Lucidan, de Faam
Zal blasen, tot een schrik, u gloryrijke naam
In 't oor van Scipio. Doch onze eerste reden
Die dienen afgedaan, hoe dat de schoone leden
Zoo krachtigh zijn dat zy de Helden tot haar trekt.

Lucidan.

Zy is het zelver; Goon.

Olinde.

Mijn vreughde zy bedekt.
Ey ſchuyl mijn vrolijkheydt, en doe my zedigh zwijgen,
De Maaghdelijke ſchaamt die doe u bloosjes krijgen,
De eerbaarheyd die zeyd begeeſt u om te vliên.

Lucidan.

Ach! lieffelijk gezicht, wat vreughd is 't u te zien.

Garamant.

Wat ſtort ghy in dit hert verlangen door u oogen.

Lucidan.

Genadigh Heer, wilt dees vrymoedigheydt gedoogen,
Indien ik my verloop de liefde heeft de ſchult.

Olinde.

Staa op roem-rijke Prins, gedenk u ſtaat, ghy zult
Voor het Karthaags gezagh u groote faam verkleenen.

Lucidan.

Door heusheyt is noyt ſtaat noch roem noch naam verdweenen.
Ik buygh my voor de Deughd, wie eer aan deughd betoont
Wort van de trouwe deughd met deughdens krans gekroont,
Dies hoop ik door de deughd te korten mijn verlangen,
Om u voor liefdens troon als echte Bruydt t'ontfangen.

Olinde.

Ik ben u Dienares.

Garamant.

Hy eygend haar; ô Goon!

Lucidan.

Voor deze kleyne dienſt ontfang ik groote loon.
Wilt aan Heer Feſtus nu vrymoedigh openbaaren
Hoe ons is toe-geſtaan om echtelijk te paaren,
Verhaal hem onze min en vaſt-verbonde trouw.

Olinde.

Mijn Heer, 'k verklaar voor u dat ik als eygen Vrouw

Behoor Prins Lucidan, of beter zou ik moogen
Bekennen, hy is mijn, die om my voor zijn oogen
Zoo dikmaal zagh de doot, en toonden ongemeen
Mijn Ouders, dienst en eer, die gaven hem het geen
Dat hy van hen verzocht, dat was, my te genieten;
Wat konder voor een Prins toch minder overschieten.
Dus zonder ook t'ontzien mijn al te scherpe plicht,
Zoo zegh ik dan (hoewel ik bloos in 't aangezicht,)
Dat dit mijn jeuchdigh hart voor hem is.

Lucidan.

Deze reden
Verquikken mijn gemoedt.

Garamant.

Zy dringen door mijn leden,
En drukken in dit hart de prikkel van de doot.

Olinde.

Dit zeggen Lucidan misstaat my niet, alzoo 't
Is voor de Goon belooft ons zieltjens t'saam te mengen.

Festus.

Ik wensch, gelukkigh Paar, dat ghy met lust mooghd brengen
U harten heght aan een, en uwe offerhand
Met heylighminne-vuur op Venus autaar brand,
Om vrolijk en gerust te slijten uwe dagen,
Olinde ghy zijt van u gijzeling ontslagen,
Het binden van u trouw dat maakt u los en vry.

Lucidan.

Hoe aangenaam en zoet is liefdens slaverny,
Ik haak 'er na met vreughd, en ga my willigh geven
In banden van de Min, om minnelijk te leven.

Festus.

Leeft lang vereende twee, u trouw met liefde plant.
Wat loon heb ik voor u, doorluchte Garamant?

Garamant.

Ter werelt is 'er niet, het geen my kan bekooren;

Nu

Nu dat ik heb door u mijn hoop en vreughd verlooren.

Festus.

Dat kan ik niet verstaan, dit is een vreemde zin,
Waar in bestond dees hoop en vreughd?

Garamant.

In dees Godin;
Om haar heb ik gekampt, dus hebt ghy medelijden,
Of zaaghd ghy gaaren bly, die u zoekt te verblijden,
En wilt ghy waarde Heer, dat ik u eer en dien,
Zoo weder-roept u woort, of straks zoo zult ghy zien
Dat in het Spaansche hart dit staal zal zijn gedrongen.

Lucidan.

O overgroot geluk! 'k word tot het geen gedwongen
Waar ik met lust na wensch, want u ontstelt gemoet
Geeft my gelegentheyt om in het Moorsche bloet
Te verwen dit geweer; verweer u, ghy zult voelen,
Hoe onze kuysche brand onmooglijk is te koelen.

Garamant.

Al wat ik hebben wil dat kan ik krijgen, weet
Dat zy mijn wil zal doen, het zy met lief of leet.

Festus.

Wat razerny is dit, beteugelt uwen tooren,
En wilt in u gemoedt met lijdzaamheyt versmooren
De vlam uws heete min, bedaar Prins Lucidan,
En ghy kloekmoedigh Held toon u gelijk een man,
Gedenk en overleght u zaak met rijpen oordeel,
Ghy weet die d'eerste komt die heeft de eerste voordeel,
Aanziet hoe zy hun min getrouw hebben met smart
Zoo langen tijdt gesmoort, op hoop en troost, in 't hart,
Dies my de reden dwinghd voor deze twee te spreken,
Dies zie wel voor u, Heer, zoo vasten band te breken.

Garamant.

Ik raad u, weder-roept 't geen ghy hebt toegestaan,
Laat met de Min-godin de Gunst-godin begaan.

Verſterk u teder hart, grijpt moet, wilt niet bezwijken,
Want mijn getrouwe Min zal totter doot toe blijken,
Ik waagh mijn lijf voor u; waar toe dus zwaar belaan?

Olinde.

Ik ken u ſtout gemoedt, dit voert my meerder aan
De vrees; door dien ik weet dat niemant u zal keeren,
Maar dat ghy tot het laatſt u onverſaaghd' zult weeren.
'k Verzoek op u, ô Prins! indien ik iets vermagh
Dat ghy u dapperheyt voorzichtigh mindert; ach!
Ik zorge voor het geen dat ghy my hebt gegeven,
Dat is u lieve ziel, ghy weet het is mijn leven;
En worden wy vernielt door 't Roomſche moort-geweer,
Zoo ſterf ik dan gelijk met u mijn waarde Heer.

Lucidan.

Olinde eedle Maaghd; waar toe zoo dient dit vrezen,
Ik hoop de Min-godin ons ſcherm en ſchilt zal wezen;
Want zy een Minnaar die oprechtigh mind, niet haat,
Maar met veel vrolijkheydt en voorſpoet tegen gaat.
Het grootſt' gevaar, het geen dat hier nu ſtaat voorhanden
Is, dat den vyand ons zal zoeken aan te randen,
Met ſtormen op de wal; ik heb in 't vlakke veldt
Voor dezen ſtout geſtreên, en menigh trotſen Heldt,
Beklonken in het ſtaal, gekeken onder d'oogen;
Nu ben ik met een muur verzekerd; wat vermoogen
Heeft het Latijns geweer op my, wanneer ik blijf
Hier binnen.

Olinde.

Ach! ik weet, ghy hebt een hart in 't lijf,
Dat niet bekneldt mach zijn, helaas! dit doet my ſchromen.

Lucidan.

U vrees zorghd voor mijn hart, en daar door wort ontnomen
U vreughd en eygen hart, het welk met ſmart vergroot
De onruſt uws gemoed; vaar wel mijn Lief, de noot
Die dwingd my dat ik ga, 'k en darf niet langer beyden;

Dus ik onwaardigh van u waardigheyd moet ſcheyden.

Olinde.

Ghy als onwaardigh; hoe? wel wat is dat geſeydt,
Ick hou u, waarde lief, in waard, met waardigheydt.

Orcade.

Mevrouw, ey weeſt te vreên.

Olinde.

De droefheyd krenkt mijn zinnen,
Nu ik beſpeur dat ik met ſmeken niet kan winnen,
Zoo bid ik u ontfangt dees ſluyer, die mijn handt
Dus çier'lijk heeft genaayt, om voor een minne-bandt,
Te gorden om u lijf, ey laat dit u verſtrekken
Tot een gedachtenis, alzoo ghy wilt vertrekken.

Lucidan.

O heerelijke gift! ô liefdens zoete gunſt!
Lieftaalige Princes, u woortjens en u kunſt
Zijn even aangenaam, 'k ontfangd mijn lief van harten,
Hier wil ik Pallas werk tot roem van u meê tarten,
't Is overwellekoom, want hier in ik bevin
Dat ik op deze tijdt geſpeelt heb in u zin.

Olinde.

Dit was al mijn vermaak, terwijl dat ik moeſt blijven
In deze gijzeling, ging ik hier meê verdrijven
Mijn overige tijdt; wanneer als Mars u hert
Beheerſten in den ſtrijd; waar mede dat ghy werdt
Gedreven, om tot eer u jeughdigh lijf te waagen,
Toen ghy twee Scipioos hebt in de vlucht geſlaagen.

Lucidan.

Laat toe ik knielend kus de ſchoone handen, die
Braaf hebben uytgebeelt dit werk, het geen ik zie
Zoo blaakeren vol glans dat my de oogen ſtaaren.

Olinde.

Aanſchout hoe dat de goon u beeltenis bewaaren
Voor onheyl en geweld.

Lucidan.

De gunſt die ik geniet
Van u, ô brave Vrouw! aan mijn gemoed gebied
Dat ik moet zorgen om die lieflijk te betaalen;
En zoo u fier gezicht, met flonkerende ſtraalen
Dit werk beſcheenen heeft, heb ik geen wapens meer
Voor deze tijdt van doen, dit 's harnas, ſwaart, en ſpeer.

Feſtus. Lucidan. Olinde.

Feſtus.

DEn vyand, Lucidan, zich wapend, om te wáge
Met hun grootmachtigh heyr een aanval op Kàrthage.

Lucidan.

Hoe grooter hunne macht, hoe grooter onze eer,
Koom gaan wy hen te moet; waar zal ik ſtrijden Heer.

Feſtus.

Alzoo in 't vlakke veld zy onze macht niet ſchromen,
Is 't nodigh dat àldaar de braafſte Ridders komen.

Lucidan.

Wel eer den tijdt verloopt, vaar wel mijn lief, 'k moet gaan.

Feſtus.

Geeft u Soldaten moedt, vermaant hen dat zy ſtaan
Tot welvaart van dit landt.

Lucidan.

Ghy mooght op my vertrouwen,
'k Zal toonen wie ik ben. *Binnen.*

Olinde.

Ik hoop u weer t'aanſchouwen
Na wenſch, met zegen-praal. Hoe is dit hert belaan?
Ik zal om hulp en trooſt voort na den Tempel gaan,
En doen mijn offerhand voor Juno, die dees landen
Heeft altoos trouw bemind, dat zy ons voor de banden
Van den Romeyn behoed; op dat in vryheydt, wy
Hier leven onverlet, en zonder ſlaverny;

Ik vecht zoo veel ik kan met mijn genegentheden;
O hemel! ſtuur mijn geeſt, en zegent mijn gebeden.

Feſtus. Narbal, Arymbas, Karthaagſche Soldaten.

Feſtus.
WAar ſchuyld zich Garamand, ik denk hy vloekt de Min;
En band, door ongeduld, Mars uyt zijn hert en zin.

Arymbas.
Zoo hy zijn tijdt vergiſt ſtaat ons niet goets te hoopen,
Want zonder Overſte zal licht zijn volk verloopen,
Dus is het nodigh, Heer, dat men hier in verziet.

Feſtus.
'k Wil dat zijn volk van daagh tot aamtocht ruſt geniet,
Door dien dat zy te nacht zijn afgemat door 't woelen
In 't bloedige gevecht, ik zal hun doen gevoelen
Voor deze trouwe daat, wat dat mijn gunſt vermagh,
En voeren over hen het Princelijk gezagh
Tot Garamante komt; ik heb aan alle kanten
Voor dees aanſtaande ſtorm, ons Ridders en trawanten
Met ordere verzien, 'k heb Adhrubal belaſt
Te ſtellen dubb'le wacht daar 't nodigh is, en paſt
Op alles, ja gebied tot tegenſtand van binnen,
Dat vaardigh word gebracht door wakkere heldinnen,
Vuurballen, ſolfer, pek, met ziedend oly; voort
Zal ik beſchikken al wat hier noch toe behoort;
Ghy Narbal om de wal wilt ſpoedigh doen de ronden
En doe my ſtraks de weet hoe ghy 't daar hebt gevonden;
Arymbas, ghy die zijt op 't ſtrijden afgerecht,
Begeeft u als 't behoort met yver by 't gevecht,
En voerd het vollek aan dat zy hun plicht betrachten;
Want met dees heete tocht wy hebben te verwachten
Ons op of ondergang; wie aarſeld krijgh tot loon
Een ſchandelijken doot; hierom een yder toon
Dat hy dit Rijk bemint, zoo zalmen vrolijk juygen

Hoe dat de Roomſche macht moeſt voor Karthago buygen.

Polidas. Feſtus.

Polidas.

MYn Heer, wy zijn verraên, de vyand is met liſt
Gekomen in de Stadt.

Feſtus.

Hoe! waar?

Polidas.

Daar 't niemant giſt,
Oft noyt en heeft gedacht; de kant die door de baren
Zoo lange was bewaart, daar zijn zy aangevaren,
En klommen op de wal, want daar en was geen wacht.

Feſtus.

Ghy raaskalt, 't kan niet zijn.

Polidas.

Zy zijn hier in gebracht
Door Garamant, en zijn al meeſter van de wallen,
Hy voert de troepen aan om ons te overvallen,
Met zijn verraders hart, geeft hy ze luſt en moedt.

Feſtus.

Wat ramp, wat ongeval, wat bittre tegenſpoet
Komt my dus onverwacht hier bulderen in d'ooren?
Hoe? Garamant een ſchelm, heeft Garamant verlooren
Zijn eerelijke naam, gewis hy deze daat
Tot wraak doet van zijn min; ô Schoonheyd! die ons Staat
En vryheydt werpt om veer: wat raad om dit te keeren?

Adhrubal. Feſtus. Polidas.

Adhrubal.

MYn Heer, het Roomſche volk met kracht ons overheeren,
De Stadt is al vervuld, men kan 't niet wederſtaan,
D'een zy beſprongen word, en d'ander is verraên,
Een groote troep my volgd, die zal u ſtraks genaken,

Want zijn hier dichte by.

Festus.

Komt dat wy ons gaan maaken
Voort meester van 't Kasteel; ghy krijgs-luy kloek vermaart
In wapens en in kracht, blinkt met u schittrend zwaart
In 's vyandts aangezicht, en stut hen. 'k Ga my spoeden,
Tot zekerheyt, na 't slot.

Adhrubal.

Wilt anders niet vermoeden,
Wy brengen 't al by een wat macht heeft om te slaan.

Binnen wort gevochten.

Garamant. Philippus. Roomsche Soldaten.

Garamant.

ROmeynen weest verheughd, het is met hen gedaan,
De Stadt is overheert.

Philippus.

Grijpt moed, ghy Roomsche benden.

Garamant.

Volg mijn voetstappen na.

Narbal, op de muur.

De donder moet u schenden
Verrader, die zoo licht u swaaren eed versmijdt.

Garamant.

De smaat, d'ondankbaarheydt, het leet, de trots, en spijt,
Die Festus my betoont, zal deze Stadt bezuuren;
Want Scipio door my vermeestert deze muuren,
Waar voor ik weer geniet, het geen daar ik na tracht.

Narbal.

O schellem eerloos!

Livius uyt.

't Is ver genoegh gebracht,
De winst is op ons zy, zy vluchten wegh als schimmen.

Garamant.

Komt laat ons deze wal van achteren beklimmen.

Binnen wort weder gevochten.

Klindor. Hianisba. Elize.

Klindor.

HOe ſchandvlekt ghy u naam, verdoolde Garamant,
Door dit vervloekt verraad.

Hianisba.

'k Sweer dat hy door dees hand
Zal ſterven, tot een ſtraf van zijn ontrouwe daaden
Wil ik dit vroulik hert met dubble wraak verzaaden;
Hoe! is dit Klindor niet? of zien mijn oogen mis.

Elize.

Mevrouw gy ziet zeer wel, 't is Klindor.

Hianisba.

Wel het is
Gelijk of hier een ſpook komt ſweven voor mijn oogen;
Tree herwaarts trouwe knaap.

Klindor.

Word ik hier ook bedroogen;
Ach! Hianisba, ach! zijt ghy dit mijn Princes.

Hianisba.

Noemt my u meeſter nu, 'k ben geen meer meeſteres;
'k Verbergh mijn vrouwe naam met deſe manne kleeren.

Klindor.

Na ongemak en moeyt, koom ik tot mijn begeeren,
'k Heb u zoo lang geſocht. Maar wat zal hier geſchien.

Roomſch Herault met trommelen en trompetten uyt.

Hianisba. Klindor. Elize.

Herault.

KArthaagſche burgery, wilt ghy verzeekerd zien
U ſtadts behoudenis, zoo toont u niet vermeeten

Noch opgeblaazen; hoord, wat Scipio laat weten;
Hoe dat het Roomſche heyr is lieflijk en beleeft,
Aan die, die vrede mind; wie oproer ſticht, die heeft
Te wachten ongeval; wilt dit gedachtigh wezen. *Binnen.*

Hianisba. Klindor. Elize.

Hianisba.

RAmpzaalig lot, helaas! Karthago, wilt nu vrezen,
Gy raakt u vryheyd quijt, een yder u verlaat,
Den burger vlucht verbaaſt, vertrout hem niet op ſtraat;
D'een houd hem in zijn huys, en d'ander ſchijnt begraven
Eer hem de doot genaakt.

Klindor.

Hier zietmen nu de gaven
Des bulderende Mars, zoo deelt hy yder wat;
Wanneer hy onverwacht word meeſter van een ſtadt.

Elize.

Zy wachten ſidderend, van die hen overwinnen
Een nieuwe ſtrenge wet, 'k ſchrik met ontſtelde zinnen
Voor haar ellendigheyd; helaas! bedroogen liên,
Moet ik u ondergang met droeve oogen zien.

Hianisba.

Wy zijn het niet alleen die het geluk verlieze,
De noot is over al; getrouwe Maaghd Elize,
Laat ons gelegentheyd waarnemen; nu men hier
Vaſt bezigh is in 't heetſt van 't oorelogs getier,
Om dees vermaarde plaats met kracht te overwinnen;
Hier ſchijnt het veyligh, om vrymoedich te beginnen
Ons voorgenome reên; hoor Klindor, ik zal u
Verhaalen wat my dreef tot deze zaak.

Philippus op de muur.

'tIs nu
Gekomen naar ons wil, Mars eeuwig zy geprezen,
Die ons op dezen dagh zijn byſtant heeft bewezen. *Binnen.*

Hianis-

Hianisba.

Karthago is vermant, 'k hoor Rome triomfeert,
Elize hout ghy wacht, op dat ons niemant deert
Of schielijk hier verrast, wilt Klindor my ontdekken
Hoe ghy hier komt verdwaalt.

Klindor.

Dat zal ik u vertrekken;
Wanneer op 't onverzienst den loozen Garamant
Met list, gelijk ghy weet, verliet ons lukkigh landt,
Heb ik zijn schelmery, waar op hy is gesleepen,
Vernomen, want hy liet verbranden onze scheepen,
Zoo dra als hy vertrok, deze vervloekte daat
Beletten u, om hem op zee te volgen, haat
Vervulden u gemoedt, ik zagh hoe uyt u oogen,
Geparst door ongedult, met dwang, de tranen vloogen;
'k Verwonderde te zien zoo grooten hart verkleent
Door laffe min, 't gerucht quam onder de Gemeent,
Als dat ghy waart verreyst, want niemant kon u vinden,
En zoo my was bekent hoe ghy hem eertijdts minden,
Geloofden ik het vast, dat ghy hem moedigh waart
Gevolleghd, om de smaat te wreeken, metter vaart
Heb ik tot uwen dienst my op de reys begeven,
Op hoop, om eens te zien, waar dat ghy waart gebleven.
De Attalantsche zee ik overvoer, en quam
Te land door Afrika, alwaar dat ik vernam,
Hoe dat hem Siphax aan Karthago had verbonden,
En Garamant tot hulp daar heenen was gezonden.
Voort trok ik hier na toe, en vond hem, 'k stond beducht
En wist niet hoe ik zouw, want op het los gerucht,
En dorst ik niet bestaan, 'k vond goet zoo lang te swijgen
Om uyt u zelfs de gront van deze zaak te krijgen:
'k Nam acht op al zijn doen, en op het laatst ik zagh,
Hoe dat zijn dubbeld hart in Venus boeyen lagh
Gebonden, en op nieuws hem wenteld in de minne.

Hianisba.

Dat's my bewuſt; maar hoor: 'k zal u de drift mijns zinnen
En wat my herwaarts dreef, verhaalen: 'k had geplant
Mijn ongeveynſde min, met eerelijke brandt,
Op dezen laſteraar, en trouwelooze ſnooden
Verrader; maar zoo draa als hy my was ontvloden
Ter ſluyk met koelen moedt, is voort in my vergaan
De liefde, want by hem was deze yd'le waan,
Als dat hy van my had gekregen wat hem luſten,
Toen wierd ik opgehiſt, toen kon mijn ziel niet ruſten,
Zoo prikten my de wraak in 't binnenſt van 't gemoedt,
Om deze logentaal te dempen met zijn bloedt.
Naa lang vervolgh en moeyt ben ik op 't laaſt gekomen
Voor deze ſtadt, en heb in 't leger voort vernomen
Dat Garamante was hier binnen, hier meê kreegh
Mijn hart weer nieuwe moed, ik hoorden en ik zweegh,
En zocht gelegentheydt om tot mijn wil te raaken.
Toen quam gelijk een God my in de oogen blaaken
Den jongen Scipio, dien wakk'ren Roomſchen Heer,
'k Viel met eerbiedigheydt ootmoedigh voor hem neer;
En ſprak, geduchte Vorſt, indien ik een van binnen
Magh krijgen in mijn macht, 'k zal u de Stadt doen winnen
Door ongemeene liſt: hy hoorden na mijn reên,
En gaf 't geen ik verzocht: maar ach! hier op verſcheen
Den booswicht Garamant, om Scipio te ſpreken,
't Hart kromp my in het lijf, mijn beenen die bezweken,
Zoo haaſt als ik hem zagh: dus ſprak hy, den verraâr,
Indien ghy in een uur de Stadt wilt winnen, daar
Zal ik tot uwen dienſt mijn dienſten toe beſteden,
En wijzen u de wegh; ik word geparſt door reden,
Daar over koom ik hier, om de gelegentheydt
U t'openbaren; al wat aan de zee-kant leydt
Daar hout men ſlappe wacht, en 't water is aan 't dalen,
't Komt pas tot aan de kniên, 'k weet raadt, om door de palen

Te naderen de muur, ik zal de voorste zijn
En voeren 't krijghs-volk aan; daar voor zoo zult ghy mijn
Vergunnen maar een Maaghd die ik heb uytverkooren.
Toen dacht ik, kan ik dit noch langer zien en hooren,
Verrader van u land, verrader van mijn min,
Wat hout my dat ik u niet schende; en vliegh in
Het duyvels aangezicht? maar, 'k heb mijn moet gebroken,
En dacht, 't zal zijner tijdt bequamer zijn gewroken.
Het geen dat hy verzocht dat wierd hem toegestaan:
Men maakten alles reed, ik volghden achter aan,
En zagh hoe het verging: om beter in te raaken
Belasten Scipio aan d'ander zy te maaken
Een schrikkelijk gerucht, met deze listigheydt
Is het Karthaagsche volk verwonnen en verleydt.
'k Heb my onder een troep voort in de Stadt begeven,
En heb meest al gezien wat dat 'er wierd bedreven.
Doch hier van al genoegh, komt vollegh my, en laat
Ons zoeken Garamant, die nu voor deze daat
't Gewenste loon verwacht; maar ik zal 't zoo besteken
Dat al zijn lust verdwijnd als ik mijn leet kom wreken.

Klindor.

Vaar voort, ô strijdtb're Vrou! gerechtigh is u zaak
Om deze land-verraêr te off'ren aan de wraak. *Binnen.*

Scipio. Marcelijn. Roomsche soldaaten.

Scipio.

WAt eer zal ik de Goon tot dankbaarheydt bewijzen,
Nu zy den Adelaar doen tot de starren rijzen,
Dit trots Karthago, dat zoo rijklijk is verzien
Van wapens, schat, en volk, ziet in een dagh geschiên
Zoo veel verandering, haar vol gelaên tresooren
Zijn oorzaak en verderf waar door zy gaan verlooren:
Hier win ik Spanje meê, en 't machtigh Afrika,
Want alles overvloeyt van buyt, en rijkdom, ja

Ik win met deze winſt al wat een Vorſt kan winnen.
Maar Scipio bedwing in dit geluk u zinnen.
Ga met voorzichtigheydt, op dat geen los ſoldaat
Nu buyten 't vaſte ſpoor van billikheydt en gaat.
Ghy krijghs-liên van wiens daad ik zal met roem getuygen,
Laat het Karthaagſche volk, in plaats van wreetheydt, buygen
Voor u beleefde deughd, dat zy hier door verſtaan,
Hoe dat meewaarigheydt en wijsheydt ſtaadigh gaan
By onze wapenen, zoo kan men overheeren
Heel Spanjen, eer dat wy na Roome wederkeeren.
'k Zal koeſt'ren de Gemeent lieftaligh, mild en zoet,
Om zoo met zachtigheydt te winnen hun gemoet.
Ghy kloeke Marcelijn, wilt met u wijze reden
Den dartelen ſoldaat beletten, dat zy heden
Geen moetwil plegen, draaght doch zorge dat 'er niet
Onredelijks, noch ook geen oproer en geſchiet,
Tot ſchaa der burgery.

Marcelijn.

U laſt die zal geſchieden
Beleefde Vorſt, want meeſt u wakkre oorloghs-lieden
Opgroeyen in u deughd; wanneer hem iemant zet
Tot moedwil of tot roof, de angſt hem zulks belet,
Zoo haaſt hy denkt op u, ſtelt hy zich tot bedaaren,
Om wel zijn eet en plicht zorgvuldigh te bewaaren.

Scipio.

Neem de gevangens waar, den overwinnaar moet
Gelooven, als hy bluſt, zijn luſt en heet gemoet,
Dat dan zijn winning word verdubbeld, zijn victory
Wort door de Faam verſpreyd met ongemeene glory.
Kom laat ons voort de reſt voltrekken; men begin
Een aanval, daar men meê het ſtarke Slot verwin,
Romeynen, wilt u zelfs in 't plonderen betoomen,
Zoo zal Karthago zien de groote deughd van Roomen.

 Mar-

Marcelijn.

Tree voor, manhafte Vorſt, wy volgen onverſaaghd
U heuſche dapperheydt, daar 't gantſche land van waaghd.

Olinde, in de Tempel van Iuno, wordt gezongen en geſpeeldt.

Olinde.

HEmelſche Koningin
Mijn hart en ziel blaakt in
Dees heyl'ge offerhanden,
Ik kniel voor uwen troon
Demoedigh, ey betoon
U gunſt aan deze landen.

Keer met u ſtarke hand
De moedwil, roof en brand,
Daar Room' ons meê komt dreygen,
Hun dolle tooren ſtilt,
En ons genadigh wilt
Beſchermen als u eygen.

Want ghy voor dezen tijdt
Zoo dikmaal hebt bevrijdt
Dit land voor ramp en plagen,
Keert wederom ons druk
In blijdtſchap, dat wy 't juk
Van Roome nimmer dragen.

Wort weder gezongen en geſpeelt.

Livius, met Roomſche ſoldaten, uyt.

Livius.

ROmeynen wakker op, den vyand is benart,
En vlucht op het Kaſteel; volghd my met moed en hart,
'k Verzeker ons de winſt. *Binnen.*

Orcade. Olinde.

Orcade.

WAt moet ik zien en hooren?
Helaas! Princes; helaas! Karthago is verlooren.

Olinde.

Verlooren; hoe! wat 's dit? wat angſt heeft u gevat?

Orcade.

Helaas! het Roomſche volk is meeſter van de Stadt.

Olinde.

Hoe? Roome in de Stadt, nu is het tijdt van weenen,
Rampzaalige Princes, ô Goon! waar zal ik heenen?
Waar zal mijn ſchuyl-plaats zijn, wie is 't die my behoed,
Dat ik mijn eer bewaar? helaas! hoe lief, en zoet
Heeft my de hoop gepayt, nu word ik neergeſmeten;
O Hemel! nu ik zie, dat ghy my hebt vergeten,
Zoo bid ik, ey bewaar ten minſten toch mijn eer,
En bergh in dezen ſtrijdt mijn uytverkoren Heer:
Maar laas! ik vrees hy is verwonnen, en om 't leven,
En ik blijf hier alleen verdrukt, om my te geven
In d'overwinnaars handt.

Orcade.

Verberg u, droeve vrouw.

Olinde.

Orcade zegh my eens waar of ik vluchten zouw?
Ay my! ik weet geen raadt, waar zal ik my verſteken.

Orcade.

Dees Tempel u bevrijdt.

Olinde.

Helaas! wat mooghd ghy ſpreken?
Dees Tempel, daar ik heb zoo menigh droef getraan
Geſtort, en al vergeefs; geen goden my verſtaan,
Want geen barmhartigheydt, geen byſtandt, noch medogen
En heb ik hier beſpeurt, 't is alles weghgevlogen;

Den Hemel is op my, gelijk ghy ziet, verſteurt.

Orcade.

Ey wanhoop niet, maar denk, hoe yder krijghd zijn beurt,
Volhard met yver in u ſmeken en gebeden.

Olinde.

Wy komen hier te laat; 't zijn loſſe zekerheden
Des overwinnaars macht te ſtutten, met de Goôn
Haar beelden; neen, ô neen! veel beter ſtraks gevloôn,
Den overwinnaar heeft den Hemel op zijn zijde,
Voor ons is anders niet, dan ſmaat en hoon te lijde.

Orcade.

Mevrouw, verſchuyl u dan te minſten in u huys.

Olinde.

'k Verlies in deze vrees, door 't oorelogs gedruys,
De reden en de geeſt; hoe zal ik my beſtuuren,
Ik zoek mijn Lucidan, en geef my op de muuren,
Op dat ik met mijn doot verheerlijk en verçier
De uytvaart van dees Held.

Orcade.

Waar toe dient dit getier
En woeſte razerny, ik bid u, wilt bedaaren.

Olinde.

Orcade, keert my niet, ey laat ik heene vaaren,
Ik volg hem in de doot, en in zijn bitter lot.

Orcade.

Het ſchijnt ghy met u ramp en droevigh lijden ſpot.

Olinde.

Hoe is het hier zoo ſtil? zoo eenigh, 'k ben verwondert
Dat den verwinnaar hier niet vinnigh op en donderd.

Orcade.

Zy ſtormen op het Slot, waar dat zy al hun macht
Nu rukken vaſt by een.

Olinde.

Wel aan beminde tracht,

Zoo veer het moog'lijk is, om my van hier te leyden;
Helpt dees verlaate Maaghd; hoe kunt ghy van my ſcheyden;
Verſchijnt voor mijn gezicht, en trooſt my in dees noot;
Maar ach! verloore vrouw, wat raaſt ghy, voor de doot
En kan u niemant, dan alleen de doot, bevrijden,
't Is los en zwakke hoop, met kracht van deughd te ſtrijden,
Wanneer den Hemel doof, verhoort geen zucht, noch klacht,
En het broot-dronken lot om droeve traanen lacht,
En handelt als miſdaan d'onnoz'le, onverduldigh,
Ik wanhoop, ſtraft my Goon, indien dat ik ben ſchuldigh.

Orcade.

Mevrouw bezadigh u, en haald der Goden haat
Noch plaagen op u hals, ik bid u, volgd toch raat.

Olinde.

't Is waar, 'k heb ongelijk, 'k verwerp al haar genaade,
Mijn ongedult heeft ſchult, mijn trouwe Maaghd Orcade,
'k Heb ongelijk ô ja! dat ik dus wederſtreef
't Geen dat den Hemel wil; dies ik my nedrigh geef
Tot u met mijn gebedt ô Jacht-godin Diane!
Op hoop van u gena, ey droogh dees natte tranen,
Bewaar mijn kuys gemoedt voor Romens ſchimp, en ſpot,
En teugel door u macht den wreden Oorlogs-godt,
En in dees ſwakheyt my wilt ſtarken door u zegen
Met wijsheydt, kracht en moedt, om zoo met kloekheyt tegen
Mijn vyand aan te gaan, of my met wolken dekt
Als Nereus Dochter, die door u bleef onbevlekt,
Zoo heeft mijn eerbaar hert geen overlaſt te lijden,
Komt Liefde met u hulp, ghy kund my ook bevrijden:
Maar zacht, 't is my genoegh, indien my een godin
Verleenen wil haar gunſt; dus moeder van de Min
Verſchijn voor Lucidan, wilt om zijn lichaam zweven
In dezen oorelog, bewaar zijn jeugdigh leven
Voor onheyl en verdriet, terwijl ik mijn gebeên
Opoffer voor Diaan met ſmeken en geween.

DAR-

DARDE BEDRYF.

Garamant.

O Roem van dit gevecht! manhafte Lucidan,
Schoon ik u vyand ben, ik anders niet en kan
Getuygen, of ghy wort in mijn gemoet geprezen,
Om dat ghy tot het laatst u trouwheydt hebt bewezen
Aan dees verwonne Stadt, zoo buyten, als daar in.
Doch hoope geeft my troost, tot zegen van mijn min,
Dat ghy om 't leven zijt, of 't alderminst, gevangen;
Dies ik Olinde zoek, om minnelijk t'ontfangen
Gelijk mijn eygen ziel, waar mede dat ik haar
Bevry voor 't Roomsch gewelt, en oorelogs gevaar;
Zoo blijft zy ongeschend. Ik zal met lieflijk vleyen
Doen openen de deur, en haar met zoetheydt leyen
In 't lusthof van de min: de sluyer ik bezagh
Die Lucidan van haar ontfing op dezen dagh,
Hier mede koom ik aan; en zal aan haar verkonden,
Hoe dat Prins Lucidan my zellef heeft gezonden
Dat zy geen schaade lijt, door oneer, of gewelt;
Maak op voor Garamant.

Olinde. Garamant:

Olinde op de galdery.

Wie hoor ik?

Garamant.

En onsteldt
Noch schrikt niet voor dees stem, Princes ik koom getreden
Om te verhinderen, dat d'ongeregeltheden
Des dartelen soldaat u niet en schend; wel aan
Begeef u nevens my, wilt ghy verzekert gaan.

Olinde.

Hoe! is mijn Prins dan doot?

Gara-

Garamant.

O neen, 'k heb hem gelaaten
Aan geen zy van de Stadt, verzeld met zijn ſoldaaten.

Olinde.

Zoo ſtelt dees dienſtbaarheyt, mijn Heer, uyt u gedacht;
Want ik in deze ſtaat geen and're dienſt verwacht
Als van mijn Lucidan, die, hoop ik, zal noch treden
Den vyandt op de nek.

Garamant.

Hy is haaſt afgeſtreden;
Doch door zijn groote moed, is hy noch rechtevoort,
Zoo lang hy 't houden kan, beſchermheer van een poort.
Hy is met u belaên, en zou u ſchoonheydt gaaren
Voor overlaſt en ſchand, zoo 't mooglijk was, bewaaren,
En nu hy niet en kan, bedacht hy deze vondt,
Dat ik door mijn beleyt, u brengen zou terſtondt
Alwaar hy u vertoeft, om veyligh wegh te voeren.

Olinde.

Ik voel een dootſche ſchrik mijn flaauwe ziel ontroeren;
Onlukkige Princes, ach! nootlot al te wreet,
Hoe vinnigh perſt ghy my, het ſchijnt dat ramp en leet
Op my vertoorent zijn, ik zal mijn zin verkeeren
Getrouwe Lucidan, om grooter quaat te weeren,
En geven my, op hoop van vryheydt, in de handt
Van deze Moorſche Prins, ons vyand Garamant.

Garamant.

Ey toef toch niet Mevrouw, u onheyl en u lijden
Vaſt nadert, ey koom af, zoo kan ik u bevrijden;
Ik zorregh voor u eer, als voor mijn eygen lof,
Vertrouwt my op mijn woort, 'k zoek met geen valſcheyt, of
Door ſchijn u te verraên, ô neen! ik wijk u oogen
En ſchoonheydt, want mijn brandt en minne is vervlogen:
Nu is 't my eers genoegh, dat ik u dienen magh,
En voor geweldt en leet behoed op dezen dagh,

Door dien my is bewuſt dat niemant u ontbinde
Noch ſcheyden zal van hem, u Prins blijft u beminde,
Dies zoek ik nu voortaan zijn knaap, en vrindt te zijn,
Om hem met dienſtbaarheydt te helpen, ey wilt mijn
Gelooven; want hy gaf, aan my,van ver dit teken,
Dat ik, tot zekerheydt, zouw van u ſluyer ſpreken.

Olinde.

Helaas! wat wil dit zijn? ik vrees voor loos bedrogh,
En ſta vaſt tuſſchen twee: waar zal ik heenen? och!
Ik vind hier heul noch raad, hoe zal ik dit ontkomen?
Want word ik niet ontzet, 'k val in de hand van Roomen:
'k Volgh liever Garamant, op hope, dat hy my
Zal hoeden door zijn hulp voor ſchand of tiranny.
Wilt ghy, groot-achtb're Prins, met eede vaſt beloven
My trouw'lijk by te ſtaan, ik kom terſtondt van boven.

Garamant.

Dat zweer ik by de goon.

Olinde.

Vertoef, ik koom u by,
En ſtel de achterdocht en vreeze aan een zy,
'k Ben ramp en ſmaat getrooſt, geen onheyl zal ik ſchromen,
Om eens noch voor mijn doot by Lucidan te komen.

Garamant.

Zoo moeſt met valſche ſchijn beveynſtheydt doen het woort,
Om zacht met liſtigheydt te openen dees poort:
Onnoz'le jonge Maaghd, nu meen ik te geraaken
Tot mijn gewenſte wit, en bluſſchen 't vierigh blaaken
Met wil, of met geweldt, tot ſpijt van Lucidan,
En toonen hoe een Prins geen ſmaat noch laſter kan
Verdragen. daar 's mijn zon; 'k verander nu mijn reden.

Olinde. Orcade. Garamant.

Olinde.

Orcade volgh my na.

Gara-

Garamant.

Princes ghy wort gebeden
Van dees verliefde Prins, gelijk een aarts-godin,
En ben tot hier gevoerd, door d'overtrouwe min
Die ik tot uwaarts draagh, dus luyster na mijn spreken.
Het vuur, dat door u oogh dees boezem heeft ontsteken,
Is oorzaak dat van daagh Karthago is geraakt
In Scipioos gewelt, om dat ik wierd verzaakt
Verbannen van u gunst, en hebt voor u verkoren
Prins Lucidan, mijn dienst en trouheydt was verloren,
Dus in mijn ongedult gaf my de liefde raat
Tot voordeel van mijn min, en sprak, verstout u, gaat
En spreek met Scipio, doe hem Karthago winnen
Indien hy u beloost de vooghd-vrouw van u zinnen;
'k Ging by de Roomsche Vorst, en heb dit aangegaan,
De Stadt hem in zijn macht gelevert; dus neem aan
Die u door liefde won, u staat, u lijf, en leven
Komt my als eygen toe.

Olinde.

Helaas! mijn leden beven;
Verraader ben ik u, beroover mijns geluk;
Ik, die mijn ziele had gewapend, om zoo druk
En alles uyt te staan; en hadde geen gedachten
Van u, op deze wijs, dit schelm-stuk te verwachten.
Ghy zeght, ik koom u toe, ô Goden! kan 't geschien?
Moet ik dit hooren, en dit gruw'lijk monster zien?
Zal nu mijn zuyverheydt, door moetwil, moeten lyen
Dees schantvlek, ach! wat raat? dit staal zal my bevryen
Voor schennis en gewelt; ô dwing'land! u bestaan
Besmet door dit verraat met schant den Afrikaan.

Garamant.

Zoo maakt mijn groote min my schuldigh, 'k wort gehouwen
Door mijn getrouwigheydt, van u, voor een ontrouwe
Verrader. Nu wel aan, Princesse, stoot vry toe,

En treft dit minnend hert, verflaaut ghy nu; wel hoe!
Waar toe dit marren? ey! laat my de eer gebeuren
Dat ik door deze doot doe al de minnaars treuren;
Ghy zijt aan my vereert, door 't winnen van dees Stadt,
Ik geef my weer aan u; doch hoort my eerſt, en vat
Dees zaak niet averechs, maar oordeel eens te degen;
Dat ik den vyand heb gebracht tot deze zegen,
Dat was alleen om u, eer ik u miſſen zouw,
De wereldt ik verkoft om uwend wil Mevrouw,
Om u en anders geen, kon ik u gunſt verwerven
't Zy met mijn Ouders doot, ik zweer, zy zouden ſterven;
Ja, 'k had het Goddelijk, en 't aartſche recht, ontwijt,
Tot tuyge braave vrouw, ghy alles waardigh zijt.

Olinde.

Gedenk uytzinnige, dat ghy dees vuyle reden
Op een onrechte plaats onnutlijk komt beſteden,
Vervloekte, voelt ghy niet, waar ghy u op verlaat,
Hoe? zou ik zijn het loon voor u ontrouwe daat?
Verdoolde zot, ghy dwaalt in u verdwaaſde zinnen,
De Deughd is anders niet als met de deughd te winnen;
U reden, en u doen, en u onkuyſche min
Zijn waardigh dat ghy krijghd een helſche duyvelin.
Ghy waant door deze dienſt, dat ik u zou verhoogen;
En offeren mijn min aen u, met blye oogen,
En lachen om het geen waar dat de hel om lacht.
Dees Stadt hebt ghy verraên, mijn Prins die is gebracht
Door u, in doots gevaar; wie houd my? ach! 't is wonder
Dat ik my niet en wreck, en ſtier u ziel hier onder.
Heel Spanjen, Afrika hebt ghy gebracht vol leet,
O peſt van u geſlacht! 'k meen Rome heeft gereet
Voor u een ander loon, als my; gaat, wilt vertrekken,
En op een and're plaats u ſchelmery ontdekken.

Garamant.

Hoe ik meer quaat verwek, hoe ik meer goet verwacht,

Ik

Ik eygen my 't geluk van u, ſchoon dat ghy tracht
Na mijn verderf en ſmaat; let op het bloedigh ſtrijden
Van Rome en Kartaag', die doen malkand'ren lijden
Uyt ſtaatzucht, die hun ziel door hovaardy vervoert,
Waar door dit gantſche landt benaauwt wort, en ontroert;
En 't geen ik heb gedaan, heeft my de min geboden,
Daar zy om ydle eer en grootsheydt, vinnigh dooden
Onnoozle zielen, ja verwoeſten en verſlaan,
Door moort, door roof en brand, al die hun tegenſtaan:
En zoud ik, om een maaghd te winnen, niet vermogen
Te offeren een Stadt, daar alles leydt gebogen
Voor oorelogh en min, want wijsheydt, kracht, en moet,
Die worden van dees twee vertreden met de voet.

Olinde.

Geen vromen held, en zal zich tot verraad begeven,
Om ſmadigh ongeacht, te endigen zijn leven,
O neen, hy zoekt tot roem d'eer van zijn vaderland,
Daar ghy het uwe brenghd in oneer en in ſchand,
Ghy breekt u dieren eed, verkoopt u eygen wallen,
Waar door dat Afrika in 't vuur en zwaart zal vallen.

Garamant.

Mijn land en acht ik niet; u ſchoonheydt, en u min
Is my veel meerder waart.

Olinde.

O overgeve zin!
Wat leghd ghy laagen, om dit eerlijk hert te winnen,
Met ſchijndeughd opgepronkt, en 't hert is vals van binnen.
U vaderland, u eer, u ſtaat, en u gebiedt,
Zult ghy verliezen, en daar voor verkrijgen, niet.
Onzaligh menſch, zult ghy met u verraders oogen
Wel konnen 't Hemels licht, na deze tijdt, gedoogen?
Begeeft u tot de doot, en laat zijn duyſterheydt
Bedekken uwe ſchand; want door dit ſnoode feyt
Zal u den Afrikaan, als voor een gruwel houwen,

En Roome zal u ook niet achten, noch vertrouwen.

Garamant.

Al 't geen dat ik verlies, wort wederom geboet
Door u; ghy zijt mijn land, mijn eer, mijn roem, mijn goet,
Wanneer ik u geniet, zoo laat ik alles vaaren,
En ban de dolle Mars, om lieflijk te bedaaren
Met u, tot luſt, en vreughd, in Venus lekkerny;
Het welk ik meer bemin, als 's weerelts heerſchappy.
Dus lonkt my vrolijk toe, en volleghd mins gebieden,
Ghy zijt in mijn gewelt, en kunt het niet ontvlieden.
Ik ſmeek geen meer, ô neen! mijn wil moet zijn voldaan,
Al waar 't u noch zoo leet.

Olinde.

Zoo zal dees degen gaan
Door dit bedroefde hart, eer ik met dwang zou lyen
U wil en vuyle luſt.

Garamant.

Waar toe dees raſernyen?

Lucidan. Garamant. Olinde. Orcade.

Lucidan.

ZIe ik mijn lief in noot? verrader, ha! tiran
Ik koom tot u bederf.

Olinde.

O Goon! 't is Lucidan.

Garamant.

O onverwachte plaagh!

Olinde.

Ay my! ik kan nauw ſpreeken.

Lucidan.

Ik ben het Roomſche heyr, door vuur en ſtaal, ontweeken,
En koom op deze plaats gelukkigh by geval,
Waar ik mijn Lief verlos van dezen Tyger; 'k zal
Zijn lijf, het Vader-land, tot wraak, ten offer brengen,

En

En voor 't onschuldigh bloet zijn schuldigh bloet verplengen.

Garamant.

Hou op vermeeten dwaas, ghy holt van 't reden-spoor;
U zinnen zijn verdwaalt, bedaar u, ik verkoor
Olinde tot mijn bruydt, en heb om haar gestreden.

Lucidan.

'k Zal u verduyvelt breyn verpletten en vertreden;
Laf hartige, is by u bloodheydt noch verzelt
Een opgeblazen ziel?

Garamant.

De dolheydt die u quelt,
Zal haast door dit geweer van u zijn weghgenomen;
Verweer u, want ik zweer ghy zult my niet ontkomen.

Olinde.

O Hemel! help de deughd.

Lucidan.

Ghy aarzelt, toef, blijf staan.

Vechtende binnen.

Olinde. Orcade.

Olinde.

DE vrees beknelt mijn hert, hoe of dit zal vergaan?
Het wankelbaar geluk is schielijk in het wenden,
Hy wijkt, en Lucidan valt in; hoe zal dit enden?

Orcade.

Maar zacht, ik hoor gerucht, de schennende soldaat
Schijnt ons te naderen, Princes, ik bid u gaat
Verbergh u stil in huys.

Olinde.

Ik word van twee bestreden,
En ellik zoekt van my de winst door kracht van reden;
Dat is de liefd, en eer, waar keer ik, na wat zy
Zal ik my wenden? Goon! behoed en staat my by,
Vergun my 't beste deel: ik moet mijn Prins begeven,
Die tegenwoordigh stelt zijn leven voor mijn leven;

Want zoo ik, om zijn lijf te bergen, tot hem keer,
Stel ik op 't los geluk in waaghschaal roem, en eer,
En echter moet het zijn, al zou mijn kuysheydt lijden,
Zoo treed ik hem te moet, en help hem moedigh ſtrijden:
Maar ach! wat wil dit zijn, helaas! ik kan niet gaan,
Mijn reden en mijn hart malkandren niet verſtaan.
Hier ſtaan ik nu beducht, om een van twee te kiezen,
'k Ging garen met de liefd, en zonder te verliezen
Mijn maaghdelijke glans, ô wonderbaare ſtrijdt!
Die 't al bewaren wil die raakt licht alles quijdt.

Orcade.

Mevrouw, 'k zie Garamant; ey gaat, wilt hem ontvluchten.

Olinde.

O droefheyt! ô ellend!

Orcade.

Wel hoe, waar toe dit zuchten?
't Is dolheydt dat men zelf zijn eygen ſmert vergroot.

Olinde.

Ziet ghy geen Lucidan, helaas! zoo is hy doot,
Hy is gewis vermoort; ô doot! verhoor mijn karmen;
En voerd my, door u ſchicht, in mijn bemindens armen. *Binnen.*

Garamant. Hianisba: Klindor. Elize.

Garamant.

HY kan het niet ontgaan; want is rondom bezet
Van Roomens ruytery; my niemant nu belet
Dat ik mijn min volvoer; Olinde zal aanſchouwen,
Mijn liefde, mijn gemoet, mijn hert; en mijn getrouwe
Stantvaſte dienſtbaarheydt; ik ſmeek haar, op dat zy
Gewilligh doe mijn wil: maar hoe? helaas! ik gly
En zak door flaauwheyd neer, het bloet vloeyt uyt mijn wonden,
'k Voel killing van de doot.

Hianisba.

Wy hebben hem gevonden,

En is gewond; ô vreughd!

Garamant.

Laas! 't is met my gedaan;
Ik zie mijn misdaat met veel gruwel voor my ſtaan,
Wegh ſpooken uyt mijn oogh, vertrekt, en gaat ter zijden,
Ghy doet dat ik het licht des Hemels niet mach lijden.
O wreede dolheydt! ach! onnodigh boos verraat,
Ellendigh voor dees Stadt, rampzaligh voor mijn ſtaat.

Hianisba.

Ey laat ons hooren; ſtil.

Garamant.

Wat heb ik laas! begonnen?
Dewijl een ander, door mijn noot-lot, heeft gewonnen
Olinde tot zijn deel; waar of ik heenen ga?
Die Spanjen heb verraên, en 't machtigh Afrika.
Dit zal men na mijn doot de wereldt door vertellen,
En in een ouden haat, tot mijn gedachten ſtellen.
Mijn wonden vallen my zoo fel en pijnlijk niet,
Als wel de wonden, dien ik voel, door het verdriet
Van mijn leetwezen, ach! ik word by alle menſchen
Vervloekt; dies ik my zelfs vervloek, en ook verwenſche;
Mits ik verraden heb, ô gruwelijke ſchant!
Mijn eer, mijn leven, en mijn eygen vaderlandt.

Hianisba.

Verrader, die hier meld de boosheydt van u daaden,
Waarom verzwijghd ghy my, my die ghy hebt verraden?

Garamant.

O gooden! wat ik zie.

Hianisba.

Noemt my de eerſte vry,
Want ik heb eerſt geproeft met ſmaat u ſchelmery.

Garamant.

Hoe? Hianisba, ach! zie ik u voor mijn oogen?

Hianisba.

Heb ik noch in u hert geheerst met zulk vermoogen,
Dat u mijn wezen en mijn naam leydt in 't gedacht,
Pest van u Vaderlandt, en u beroemt geslacht;
Die, waar ghy u begeeft met u heyllooze zeden,
Niet anders zaayt als quaat, vol ongerechtigheden.
De aard die ghy betreedt, baart jammer en verdriet:
't Is Hianisba; ja, trouw'looze, die ghy ziet,
Ghy zietze tegen dank, want ghy haar hoopten nimmer
Met oogen weer te zien, geen duyvel en heeft slimmer
Noch boozer stuk gewroght, als ghy aan my bestont.
Dus heb ik om gezocht zoo lang tot ik u vond;
Uyt liefde niet, ô neen; de liefde is geweken,
De wraakzucht bracht my hier, om my aan u te wreken,
En om mijn misverstandt te straffen, heb ik kloek
Met moeyten achterhaald, u dien ik haat en vloek.
Ik ben te slecht geweest, dat ik u valsche woorden
Geloofden; want door list ghy my tot min bekoorden.
Ghy, in ons eyland hebt bedreven 't eerste quaat.
U loosheydt heeft belet dat ik op heeter daat
U niet bekomen kon, om schandigh te bederven.
Verrader, ziet my aan.

Garamant.

Ik bid u, laat my sterven,
De doot is al mijn troost.

Hianisba.

Ik zweer u by de goôn
Dat ghy zult sterven, zoo de wonden u niet doôn,
Zal 't door dees hand geschiên, doch eer ghy raakt om 't leven
Zoo wil ik dat ghy voelt u schult met rouw en beven;
Hoe dat ik ben verleydt door u vergifte tong,
Toen ik bedrogen was, verliet ghy my, en dwong
Dat ik vertrekken moest, om u te achterhaalen,
En koom om uwent wil tot hier in Spanjen dwaalen,
Om u met vinnigheydt te plaagen tot het endt,

En

En allerlaatste snik, mijn eer hebt ghy geschendt
Met valsche logentaal: nu zal ik u doen blijken
Met waarheydt, dat geen list kan helpen, om t'ontwijken
Het Hemelsche gerecht.

Garamant.

Ay my! wat voel ik pijn?

Hianisba.

O lieffelijk geluyt! dit klagen is voor mijn
De aldergrootste vreughd. Lof Hemel, ghy verhoorden
Mijn bede, nu ik magh met deze scharpe woorden
Hem dringen door het hart, waar meê ik my vernoegh.

Garamant.

Maar Hianisba zegh, wat dat ik u ontdroegh?

Hianisba.

Wat dat ghy my ontdroeghd? ô schelm! wat mooght ghy vragen,
Vraaghd dat aan u gemoedt, wat ghy my hebt ontdragen?
Ghy roofden met u tong, mijn eer, mijn faam, mijn roem;
Dies my de reden dwinghd, dat ik u haat, en doem
Op 't alder-gruwelijkst. Ik groey in dit u lijden,
En wensch dat knaging magh met achterdocht doorsnijden
U lichaam en u ziel, daar is geen pijn zoo zwaar
Waar meê ghy kunt voldoen.

Garamant.

Ik weet, 'k ben een verraêr,
'k Beken het, ach Princes! maak doch mijn zaak niet quader.

Hianisba.

Of ghy 't bekent, dat 's niet, 'k zegh evenwel verrader,
Die naam die kook en stik u 't hart, verrader, ziet
Hoe ongerechtigheydt zijn rechte straf geniet.
Wat is my dit een vreughd? 'k voel kittelen dit karmen
Tot binnen in mijn ziel.

Garamant.

Ik bid wilt u erbarmen,
Vermurwt u harde hart, en bint dees dolle wraak.

Hianisba.

Ghy hadt in quaat doen luſt, ik in u pijn vermaak.

Garamant.

O goddeloos vermaak!

Hianisba.

O goddelooſe luſten!

Garamant.

Ik ſmeek u om gena, vergeef het my, laat ruſten
Met ruſt dees bange ziel.

Hianisba.

Vergeven tot u ruſt,
Daär u onruſtigheydt mijn ruſt is en mijn luſt?

Garamant.

Ach! onmedogent hart.

Hianisba.

O hart, vervult met booſheydt!
Nu voelt ghy wat men wint met logens en met looſheydt.

Garamant.

Ik ben door loſſe min bedrogen en verblint.

Hianisba.

En ik ben door de wraak geworden als ontzint,
En zal niet zijn getemt, noch komen te bedaaren,
Voor dat u vuyle ziel ter hellen is gevaaren.

Garamant.

Zoo u mijn doot vernoeghd, waar na zoo lang getoeft?
Doorſtoot dit bange hart.

Hianisba.

O neen! 'k wil dat ghy proeft
De doot van lit tot lit.

Garamant.

O yſſelijke reden!
Ay my! 'k wort kout en flaauw, de pijn kruypt door mijn leden.

Klindor.

Zijn oogen die gaan ſchuyl in ſchaduw van de doot.

Eli-

Elize:

Mevrouw! voorwaar hy ſterft.

Hianisba.

Zwijg ſtil, hy heeft geen noot,
Noch hy verſcheydt zoo niet; hy kan, maar wil niet ſpreken,
't Is 't woelen van de Moor, hy veynſt met looze treken
In d'arm des doots te zijn; door dien hy pijnlijk voelt
Dat zijn onzaligh lot mijn haat noch tooren koelt:
En hierom leydt hy ſtil, om my van hier te jaagen;
Maar neen, ik blijf, om hem, zoo lang hy leeft, te plagen.

Klindor.

Ey! laat ik voelen, of hy noch wat warmte heeft.

Hianisba.

'k Begeer het niet; laat ſtaan, 'k wil men te kennen geeft
'k Hem na zijn doot noch vloek; den Hemel laat verlegen
D'onnoz'le nimmermeer; maar trooſt haar met zijn zegen,
By zijn gerechtigheydt, betoont hy ook zijn macht:
Dees ſtraf die valt hem hart, my lieflelijk en zacht.

Phorbas. Hianisba. Klindor. Elize. Garamant.

Phorbas.

IK zoek verkeert mijn Heer, 'k hoor dat hy heeft genomen
Zijn gang na buyten toe.

Hianisba.

Ik ken u, wel gekomen,
Zijt ghy ter rechter uur, om d'uytvaart van u Heer
Te houden, die hier leyt voor uwe voeten neer.

Phorbas.

O hemel wat ik zie!

Hianisba.

Hoe hy my ging begeven
Is u heel wel bekent; een ander heeft hem 't leven
Benomen.

Phorbas.

Kan het zijn; ach Hianisba, ach!
Leydt hier mijn Heer gevelt; rampzaligh is dees dagh:

Hianisba.

O al te trouwe knaap! voor zulk een valſche ſnooden
En trouweloozen Prins.

Phorbas:

Is 't mooghlijk, groote gooden,
Moet ik dit ſchouſpel zien, wat of ik nu begin?
Beſt draagh ik hem van hier, daar is noch leven in.

Hianisba.

O neen! 't is al gedaan, 't gezicht is hem gebrooken.
Mijn onbeloonde min voldaan is, en gewrooken. *Binnen.*

VIERDE BEDRYF.

Lucidan.

NOch eens, door groot gevaar, met kracht en met gewelt;
Heb ik voor Roomens macht, my ſtout ter weer geſtelt;
En het verſtrooyde volk beſcherremt, nu ik 't woelen
En ſlaagen ben ontgaan, begin ik eerſt te voelen
Als dat ik ben gewond, ach! of dit kon geſchiên
Dat ik noch voor mijn doodt eens mocht Olinde zien:
Vertoon u hier Princes; op dat ik voor de voeten
Mach ſterreven, dien ik aanbid, het zal verzoeten
Mijn pijn en weêdom, ach! onſterffelijke goon,
Ik ſmeek u moogendheydt, en bid u, ey verſchoon
Twee lieven vaſt vereend door Goddelijke minne;
Geef dat zy haar verdriet en rampſpoet overwinne.
Maar laas, mijn kracht bezwijkt, ik zijgh, door dien het bloet
My uyt de wonden vliet; ô! zwakheydt die my doet
Verdwijnen al de hoop, ghy overvalt mijn leden
Als een verraderes; vergun, dat ik de ſteden
En wegen kuſſen magh, al ſtervend, daar gegaan

Heeft

Heeft mijn Princesse; ach! hoe is dit hert belaan;
Ik dacht haar noch te zien; maar 't nootlot schijnt te trachten
Met yver na mijn doot, als of het daar na wachten.
Mijn voorneem wort belet; ô sluyer! die my gaf
Zoo aangenaame handt, neemt my niet qualijk af
Dat mijn ellendigh bloet u root maakt; 'k heb verschooning
Door dit mijn ongeluk; laat toe, tot een belooning,
Dat ik u heerlijk werk al sterrevende kus,
En met Olindes naam mijn levens toorts uytblus.

Olinde. Lucidan. Orcade.

Olinde.

IK schijn bedroeft de stem van Lucidan te hooren.

Lucidan.

Daar blinkt dat Hemels licht, 't geen heyligh is gebooren.

Olinde.

Helaas! wat ik aanschouw; hoe kan ik wederstaan
Dit bittere ellend, de droefheydt doet my gaan,
Ik mach 't niet zien. Ay my! *Binnen.*

Lucidan.

Hoe? gaat mijn zon verdwijnen,
Die my voor dezen placht met vreughden te beschijnen;
Verschuylt zy nu haar glans voor my in dezen noot,
By wie vind ik dan heul; ey koom, gewenste doot.

Olinde weder uyt.

Neen waarde Lucidan, ik kan u niet begeven,
Ey sterf niet zonder my.

Lucidan.

O leven van mijn leven!
Zie ik u licht noch eens?

Olinde.

Ik sterf met u van rouw.

Lucidan.

Wat rust zal ik hier na gevoelen, schoone Vrouw,

Als mijn verſturve geeſt beneden zal verſchijnen,
Nu dat ik in u arm mijn leven voel verdwijnen;
Mijn ongeluk voerd my tot een gelukkigh endt;
Want niemant kon dit hert verwinnen, neen, ik bent
Die ſterf tot ſpijt van Mars; in d'armen van de minne
Verlaat ik 't lieve licht; Olinde, mijn Godinne,
Wilt mijn gedachtenis beminnen na mijn doot;
Nu ik geruſt verſchey, met blijdtſchap, in u ſchoot;
Ey wilt my dit geluk in 't uyterſt niet benijden,
Want nu mijn endt genaakt, genaakt ook mijn verblijden;
Ey! ſpreek met my voor 't laaſt.

Olinde.

Ik kan niet; 'k heb geen luſt.

Lucidan.

't Schijnt dat ghy my benijdt dees aangenaame ruſt.

Olinde.

Helaas! u pijn beneemt mijn ſpraak, en de gedachten.
Doch moedelooze Maaghd, grijp moedt, en wilt niet wachten;
Schaft middel, 't geen verſterkt zijn flaauw verwonnen hart,
Het welk de kracht ontgaat, door 't bloeden, en door ſmart;
Orcade, ga en wil varſch water hier beſchikken,
Om zijn benaauwde ziel een weynigh te verquikken. Orcade binnen.
Liefwaarde Lucidan, ghy maakt mijn hart zoo kleyn,
Zult ghy my laaten, ach! ten roof voor den Romeyn?
Ik bid u ziet my aan, ontluykt u flaauwe oogen,
En toont, zoo lang ghy kunt, tot mywaarts u vermoogen,
Trooſt my toch met u ſtem; waar toe zoo blijft ghy ſtom?
Ey ſpreek, ik bid u ſpreek, mijn lieve Bruydegom.

Lucidan.

Olinde, uw geſchrey doet my op nieuws bekomen,
Ik voel u traantjens, ach! de doot die ſchijnt te ſchromen,
En aarzelt voor de macht van u aantreklijkheydt;
Want met zijn felle ſchicht hy noch een weynigh beydt,
Op dat ik u voor 't laatſt de Gooden zou bevelen;

Dit

Dit is nu al de dienst, die ik u meê kan deelen,
Dies ik gewilligh schey van deze bange aart.

Olinde.

Wel aan dan; zoo ghy sterft, gelooft my, dat dit zwaârt
Zal voeren deze ziel by d'uw.

Lucidan.

Houw op Beminde,
U daagen zijn noch niet ten ende, toef Olinde,
Laat u vervoeren niet tot zulken daad; maar geeft
U hert een dubb'le moed; bezwijk niet, neen, maar leeft
Op hoop, en goet geluk; alzoo ghy zijt gebooren.
Schoon, edel, welbespraakt; waar meê ghy zult bekooren
Het hert tot medely; waar door ghy wort bewaart
By de doorluchtige, en vroome goet van aart.
Wat aangaat Garamant, die zal uw niet meer prangen
Noch porren tot zijn lust, door dien hy heeft ontfangen
De dootsteek door dees handt; en dit, dit is het al
Dat ik heb kunnen doen, voor u, helaas! wat zal
Ik tegenwoordigh doen, ik kan het niet beletten,
Dat ghy vervalt, door dwang, met smaat, in Romens wetten.

Olinde.

Ik ben de doot getroost, 't zy in haar hand, of vry,
Wat my ook overkomt; want niemant zal van my
Genieten liefd, of gunst, ik ben, en blijf de uwe.

Lucidan:

U gunst en zal het oogh van Scipio niet schuwen,
Dat 's u onmogelijk, door dien hy is beleeft,
Jong, edel, heus, en schoon, en als verwinnaar, heeft
Hy nu den lauwerkroon, en bralt met volle zegen,
Zoo hy u gunst verzoekt, en ghy u bars daar tegen
Wilt stellen voor u eer, zoo wort zijn winst hier meê
Vermindert, met zijn eer; hierom zal hy gedweê
Met zachte minlijkheydt u zoeken te vernoegen,
En by zijn groot geluk u groote schoonheydt voegen.

Olinde.

Noyt heb ik diergelijk uyt uwe mondt gehoort,
Hoe? kan ik dulden, dat u laatste gallem smoort
Mijn eer, ô vinnigheydt! u rampspoet, en u wonden,
En hebben zoo veel pijn, noch droefheydt, niet gezonden
In dit benaaude hert, als deze woorden, die
My drukken door en door; hoe! twijffeld ghy? zegh wie
Zal van mijn trouwigheydt dan roemen; want het teken
Van mijn stantvaste min is u genoegh gebleken;
En zal noch blijken hier voor u gezicht, koom doot,
Voer my door dit geweer uyt deze angst en noot,
En hem uyt misvertrouw.

Lucidan.

Olinde wilt bedaren,
Ik hoop den Hemel zal behoeden en bewaren
U schoonheydt voor gewelt.

Olinde.

Daar's niet het geen ik zouw
Ontwijken noch ontzien, tot teken van mijn trouw;
Hier schuylt een eel gemoet.

Lucidan.

Noyt had ik die gedachten
Van ontrouw, maar alzoo wy d'overwinnaars wachten
Komt my hun overlast en moetwil in 't gedacht.

Olinde.

Wat zullen zy hier doen, zy hebben toch geen macht
Op dooden, neen, ô neen!

Lucidan.

Princes!

Iunius. Camillus. Philippus. Olinde. Lucidan.

Iunius.

Waar zijn u zinnen?
Wat wilt ghy jonge maaghd met dit geweer beginnen?

Zijt

Zijt ghy door achterdocht, of ongedult vervoert?

Olinde.

Ach! ongeluk, helaas!

Camillus.

O ſchoonheydt! ghy ontroert
Mijn hert door dit gezicht, gun dat wy u geleyden.

Lucidan.

De doot en zal ons nu niet van malkand'ren ſcheyden.

Iunius.

Zie hier de braafſte roof, die waardigh is gebracht
Aan onze Roomſche Vorſt.

Lucidan.

Waar toe zoo lang gewacht
Zegh ſtraffe wreede doot, verflaaut ghy in u tooren.

Olinde.

Grijp moedt, wy zullen beyd van ramp en droefheydt ſmooren.

Iunius.

Bezadigh ſchoone vrouw, bandt dees verwoede zin;
Maar Hemel wat ik zie, den Heldt, die manlijk in
Dees oorlogh heeft geſtreên, en ſtutte door zijn daden
Het voortgaan van ons winſt.

Orcade uyt.

Wat zie ik?

Olinde.

Ach Orcade!
Toon nu u trouwe hulp, ik bid u, komt en geeft
My iets daar ik af ſterf, en hem daar hy af leeft.

Lucidan.

Dit bange hart dat zal door dubb'le pijn verſmachten.

Iunius.

Wy zullen u verdriet en weedom doen verſachten,
Door een ervaaren Arts die uwe wonden heelt.

Lucidan.

Ach! breng my by de Doot, het leven my verveelt.

Camillus.

Men draagh hem op een plaats, daar hy tot zekerheden
Bewaart wort en getoeft, terwijl wy derwaarts treden
Na onze Roomſche Vorſt, en zien of hem behaaghd
Het lieffelijk gezicht van deze ſchoone Maaghd.

Lucidan.

O woorden! dien ik voel.

Olinde.

't Zijn prikkels die my moorden.

Camillus.

Koom laat ons gaan Mevrouw.

Olinde.

Erbarm u, ach verſtoorde,
En wrede Gooden! ey verlicht dees zwaarigheydt.

Iunius.

Ghy bid vergeefs.

Lucidan.

Ik ſterf!

Olinde.

Ey noch een weynigh beydt,
Dat ik mijn waarde lief voor 't laaſt noch eens magh naken,
En kus zijn bleeke mondt.

Camillus.

Dit vordert toch geen zaaken,
'tIs lang genoegh, gaa voort.

Lucidan.

Olinde.

Olinde.

Lucidan.

Lucidan.

Wat noot-lot ſcheyd ons, lief, en ſcheurt twee harten van
Malkander, die zoo vaſt door trouw hun lieten binden.

Olinde.

Verkoore Bruydegom, wanneer ghy my zult vinden
In 't Elyzeſche veldt, zal ik u onbevlekt
Verſchijnen; weeſt geruſt.

Binnen.

Lucidan. Philippus. Romeynen.

Lucidan.

Helaas! ghy my ontrekt
Mijn hoop, en toeverlaat; ach! keert, laat my behouwen
Dees waardige Princes; op wie zal ik nu bouwen?
Wat ſchoone daaden zijn 't, die den Romeyn hier pleeght,
't Is dolle loſſicheydt; zy worden niet beweeght
Door traanen noch gebeên; hier uyt wort klaar vernomen
Ghy niet uyt Venus bloet ter wereld zijt gekomen;
Maar vinnigh opgequeekt in wreetheydt en bedrog,
Want d'eerſt van u geſlacht wiert groot door wolve zogh.

Philippus.

Dit ſchelden is om niet, en kan u toch niet baaten;
Dus ſtelt u hert geruſt.

Lucidan.

Ghy moedige ſoldaaten
Bequaam en afgerecht, dat ghy d'onnozelheydt
En zwakke vrouwen met gewelt en dwang verleydt,
En voertze daar 't u luſt, 'k zie nu wat dapperheden
Dat u gemoedt bezit, 't is tegen recht en reden,
Geen eerelijke dienſt en paſt u; want ghy zijt

Verbaſtert van de deughd.

Philippus.

Men zal u, voor dees tijdt
Toelaaten wat u luſt.

Lucidan:

Indien ghy haat de loogen;
Zoo bid ik, dat ghy my doet ſterven voor u oogen;
Doch 't zal onnodigh zijn; want mijn ontſtelde ziel
Veroorzaakt my genoegh de doot, de zwakke kiel
Van mijn rampſpoedigh ſchip, en kan dees woeſte baaren
Noch ſtorm niet wederſtaan. Hoe? kom ik tot bedaaren?
Ik die hier lagh terſtont als wegh, en afgeleeft,
Aanſchouw nu weer den dagh; wat Godt is 't, die my geeft
Weer nieuwe kracht en moedt? ik ben gelijk herbooren;
Maar ach! 'k hol buyten ſpoor; mijn leven is verlooren,
Het overſchot van pijn, en droefheydt, doen dat ik,
Noch leve; 'k word verzelt van achterdocht, en ſchrik,
Die maaken my ontſtelt, gelijk als een ontzinde,
En ſtellen my ſtaagh voor, hoe dat mijn bruyt Olinde
Is van my wegh gerukt, door dit herdenken wert
Mijn ziel met rou vervult; ik voel de doot in 't hert.

Philippus.

Al lang genoegh; breng wegh; hy mymert buyten reden,
En wort door pijn gevoert in zwakke flauwigheden. *Binnen.*

Scipio. Marcelijn. Philippus. Roomſche ſoldaaten.

Scipio.

NU is door kloek beleydt, en dwang van oorloghs macht,
Dees groote ſtarke Stadt in ons geweldt gebracht;
Geeft nu de waapens ruſt, ghy ſtrijdtb're Roomſche mannen,
En met voorzichtigheydt, uyt ons geluk, wilt bannen
De dart'le overdaat, en bruyken d'overvloet
Die ons den Hemel gaf, met nederigh gemoedt;
En looft de goede Goon, met offer en gebeden.

Maar

Maar dien gequetsten Held is die al overleden?
Of leeft hy noch? spreek op.

Philippus.

Mijn Vorst, hy heeft geleeft
Noch straks als ik hier quam; maar hem de kracht begeeft,
Zijn wonden en verdriet doen hem in flaaute vallen;
Het is een Spaansche Prins, die dees beroemde wallen
Heeft manlijk voorgestaan, en is met lof vermaart
In dezen oorelogh; zoo wakkren Held, die waart
Is dat men hem bemint.

Scipio.

Bezorgh hem na behooren,
Ik voegh my in den Raat.

Livius. Festus. Scipio. Marcelijn.

Livius.

Zeeghaftigh Vorst, gebooren
Tot Romens heerschappy, wy brengen in u handt
Karthagos Opper-vooghd.

Festus.

O roem van 't Roomsche landt!
Hoe hoogh klimt u geluk; hier ziet ghy neder knielen
Voor uwe voeten, een, die eertijts van veel zielen
Ontzien wiert en ge-eert, nu om genade vleydt
U aangebooren deughd en goedertierentheydt,
En twijffelt niet, of zal by u medoogen vinden.

Scipio.

't Is misverstandt een Stadt door wreetheydt te verslinden,
Tot noch toe, ik verwin met zoetheydt; een gemoet
Dat eerlijk is, verflaaut niet licht in tegenspoet.
'k Wil dat ghy wort gevoert op 't spoedighste na Roome,
Op dat met groote vreughd daar binnen wort vernoomen
By yder een mijn winst, geen zwaarder straf, en zal
Ik laaden op u hals, als dat ghy in de wal

Van

Van Roome wort bewaart, zoo zien zy daar voor oogen
Hoe dees vermaarde Stadt, die noyt voor oorelogen
Verschrikten of bezweek, noch winbaar is geweest,
En dat haar wrevligh volk de Roomsche wapens vreest.
Ga heen, volvoer mijn last. Maar gooden, ach! wat schoone
En lieflijk hemels licht komt zich voor my vertoonen,
Aanminnigh lodder oog, 't geen my tot droefheydt trekt,
Aanbiddelijke Vrouw, u moogentheydt verwekt
Beweeging in dees ziel; hoe zal ik my onthouwen?

Marcelijn.

Wie zagh oyt schooner beeldt, dit 's 't puyk van alle vrouwen.

Iunius. Olinde. Scipio.

Iunius.

WY off'ren, grooten Held, voor uwe zegen troon
Een overwonne Maaghd, zoo aangenaam en schoon
Van zeden en gelaat als de natuur oyt baarden,
Die wy tot uwen dienst met neerstigheydt bewaarden,
Door dien zy is geteelt uyt edel Konings bloedt.

Olinde.

Vermaarde Roomsche Vorst, ik val voor u te voet;
Ik ken u dapperheydt, u wijsheydt, en u daaden
Waar van de wereldt roemt.

Scipio.

Sta op.

Olinde.

Toon u genaaden
Aan deze droeve Maaghd, die in dit aartsche dal
Met lijden heeft gesmaakt het werelts ongeval;
Ik ben gesleurt, gesleept, in 't opgaan van mijn dagen,
Uyt d'eene boeyen in de andere geslagen;
'k Was van de gulde zon noch naauwelijks tien jaar
Beschcenen, of ik wierd heel ongelijk gewaar
Twee zaaken, want zoo haast 'k mijn Ouders had verlooren,

Most

Moeſt ik dus jong, met ſchrik, na twee tyrannen hooren,
Die my verdrukten, ach! zoo haaſt ik die ontquam
Karthago my met dwang in gijzelinge nam,
Uyt haat, en quaat vermoên, door dien 't mijn ſtaat benijden.

Scipio.

O tintelend gezicht!

Olinde.

Ik wierd, ô bitter lijden!
Gelevert in haar hand, en heb geduldigh, al
Verdraagen, zuur en zoet; en nu op 't laaſt verval
Ik in de handen van u woedende ſoldaten,
O ramp! ô ongeluk! maar hoe? wat magh ik praten
En noemen 't ongeluk; my dunkt het luk begint
My toe te lachen, ja ik word van haar bemint,
Nu ik omhelzen magh dees overwinnaars voeten;
Die met rechtvaardigheydt my zachter zal ontmoeten,
Na mijn geboort en ſtaat, als oyt Karthago deê.
Wat let mijn ballingſchap, door dien ik hier alree
Beleeft bejegend wordt, van deze Vorſt, wiens zeden
Uytmunten, door zijn deughd.

Scipio.

Princeſſe weeſt te vreden,
Verlaat u droef geween, en weeſt voortaan verblijdt,
Vreeſt onze wapens niet, die voor u ſtrijden, zijt
Verzekert dat men u voor oneer zal bewaren.
Dus weeſt in all's geruſt, en wilt aan ons verklaren
U af-komſt, en u landt.

Olinde.

Zeer gaaren, waarde Heer,
Ik ben van Spanje, laas! daar ik, noch jong en teer,
In ramp en tegenſpoet, heb ouderloos gaan dwalen,
Mijn wettigh errefdeel is 't Koninkrijk Hiſpale;
Door minderjarigheydt my wierden toegevoeghd
Twee vooghden, wreede beuls, die waren noyt vernoeghd

Door holle gierigheydt; twee Koningen, voor dezen
In Lusitanien ontzien, die my bewezen
Geen liefde noch geen trouw; maar waaren tot mijn scha
En droefheydt; ach! helaas! door medely, hier na
Ik hulp en bystand kreegh van onze nagebuuren;
Een Prins, aan wie dat ik ben schuldigh al de uuren
Mijns levens, bracht my trouw, door liefd', in vryicheydt,
En heeft my uyt den bant van haaren dwang geleydt.

Scipio.

Bedaar verflaauwde Maaghd, en droogh u natte oogen,
Ghy zijt tot u geluk geraakt in ons vermoogen;
Verlicht u zwaar gemoedt, weest voor ons niet versaaghd;
O goon! ik zie het geen het wellik my behaaghd,
En ook met schrik ontstelt, mijn hart wort vast gehouwen.
Getrouwe Marcelijn, op u zal ik vertrouwen,
Verzorghd door uwe zorgh dees waardige Godin,
Dat haar geen leedt geschiet; verzet haar droeve zin
By 't zoet gezelschap van de Roomsche hovelingen,
Op dat zy door de vreughd van danssen, speelen, zingen,
Magh scheppen nieuwe lust.

Marcelijn.

Laat alles op my staan,
'k Zal doen als het behoort.

Olinde.

O goon! wat gaat my aan. *Binnen.*

Scipio.

Helaas! wat nieuwe pijn gevoel ik door mijn leden?
Mijn zinnen zijn ontstelt; ik stamer in mijn reden;
Ik bloos en worde bleek; ik brand, en ik bevries;
Mijn moed wort uytgebluft, 't schijnt ik mijn kracht verlies;
'k Ben stout en onversaaghd, en evenwel vol vrezen;
'k Ben los, en vast-geboeyt; wel hoe! wat zal dit wezen?
Ik weet niet wat ik wil; mijn geest wort omgeroert;
Mijn hert dat staat in brandt; wie of dees ziekte voert

Het

Het lichaam of de ziel; 'k ben frisser en gezonder
Als ik oyt ben geweest; wel hoe! dit is een wonder;
't Is helsche tovery; want ik wort niet geport
Tot deughd; maar 't geen ik voel, mijn naam en eer verkort.
Nochtans ik 't meerder acht als mijn gewonne kanssen
En glory in den strijdt, triomf en lauwerkranssen
Die zijn hier by als niet; maar Scipio, van waar
Komt u dees vreemde zin, zoo ongelijk? van haar?
Van haare schoonheydt, laas! ben ik hier toe gekomen,
En op het onverzienst door eens te zien vernomen
In deze jonge ziel? een pijnelijk verdriet,
Pijn die ik niet en ken, of die men niet en ziet;
Maar, ik en twijfel niet, 't vuur dat ik voel van binne
Wort vinnigh aangestookt van Paphos Koninginne;
't Is liefde 't geen my quelt, wel aan, van u verbant
De losse minne-gril, schuwt deze gayle brandt;
Hoe schuwen? 't is te laat, ik kanze niet verlaten,
'k Ben aan haar boeyens vast, de Min die zouw my haten,
Indien ik deze prooy zoo licht verliet; dus gaat
En brengze weder hier, om uyt haar zoet gelaat
Te trekken mijn vermaak; maar toeft, wat zal ik zeggen,
Dat zy mijn zin verstaat? ik kan 't niet wel beleggen
Of 't quetst mijn achtbaarheydt; zal ik haar mijn gemoet
Ontdekken, hoe ik brand en smoor in minne gloet?
Zal een verwinnaar zich verkleenen om te buygen?
Zal ik in het gezicht, dat my dus wondt, getuygen
In 't byzijn van de min, dat ik door liefde ben
Verwonnen en vervoert van een slavin? 'k beken
Dat ik op dezen dagh, heb heyl en ramp vernomen,
En in een oogenblik, door 't aanzien, ben gekomen
In banden, en verloor mijn vryheydt; ach! wat rouw?
Hoe smet my u gezicht, betooverlijke vrouw;
Daar komt zy aan, ô goon! mijn ziel vlieght om de oogen
T'aanbidden met ontzagh waar door dat ik bedroogen

Flaauwhartigh wierd verraſt, haar ſchoonheydt en haar ſpraak
Ik beyde ſchuw en vrees, ô wonderlijke zaak!
Ik moet haar evenwel niet ziende, zien en hooren.

Olinde. Scipio. Marcelijn. Romeynen.

Olinde.

IK ſchrik; wat of hy ſpreekt?

Scipio.

Wat komt my hier te vooren?
Zal ik mijn zwakheydt haar ontdekken? voort, gaat heen;
Op dat ik ſpreken magh met dees Princes alleen.

Olinde.

Helaas! wat wil dit zijn?

Scipio.

Zucht niet, want geen bezwaaren
En ſtaat u voor de handt, mijn macht zal u bewaaren:
Weeſt vrolijk onbezwaart, u teder hart verkloekt,
En ſpreek vrymoedigh uyt, wat is 't dat ghy verzoekt?

Olinde.

Wat ik op u verzoek? wat vreemder zaak, ô Gooden!
Hoe zal ik dit verſtaan? 'k ben hier van u ontbooden.

Scipio.

Wat is 'er dat u deert, of quelt in u gemoet?

Olinde.

Nu dat in deze Stadt den dollen Mavors woedt,
Zoo had ik garen, Heer, dat my mocht zijn gewezen
Een plaats, waar ik bevrijdt en buyten alle vreezen
Verzeekren mach mijn eer; want dit is al het geen
Dat by my overbleef: verhoor doch mijn gebeên
Volmaakte wijze Vorſt.

Scipio.

Niet is 'er dat met reden
Kan wederſtaan de macht van uwe Godlijkheden,
In plaats dat ghy verlieſt, zoo wint ghy, ik beken 't,

Des

Des overwinnaars hert, dees ſtrijdt is omgewent,
Want den verwinnaar is meer d'uw, als ghy de zijne.

Olinde.

Ik koom voor u gezicht in 't minſte niet verſchijnen
Met dees laatdunkentheydt; ô neen! ik ſmeek, dat ghy
Betoonen wilt u gunſt en goetheydt tegens my.

Scipio.

Wat is 't dat ghy begeert? is 't in mijn macht gelegen
Het wort u toegeſtaan.

Olinde.

Den Hemel ſtort zijn zegen
Dat wenſch ik, over u, ô goedertieren Heer!
Mijn vryheydt is 't alleen, 't geen ik van u begeer.

Scipio.

Met uwe vryheydt, ik mijn vryheydt u aanbiede
Met een verheert gemoet.

Olinde.

Wat zal hier noch geſchieden?
Ghy doet, rechtvaardigh Vorſt, aan my, nu veel te veel,
Want ik heb 't noyt aan u verdient in 't minſte deel,
Ik poogh maar om u hert te brengen tot medoogen,
Want Roomens vryheyt heeft van doen u groot vermogen,
De mijn is te gering, vergun dat ik verwerf
De vryheydt voor een Prins, die my als eygen erf
Is van de Goon gegunt tot Bruydegom, zijn daden
En trouwhartigh gemoedt, zijn waardigh, dat genade
Hem minnelijk beſtraalt.

Scipio.

O ſchoone ziel volmaakt!
In plaats van medely, voel ik mijn hart geraakt
In levendige vlam; ô woelende gedachten!
Olinde weeſt geruſt, en wilt van my verwachten
Al wat ghy hebt verzocht; ga heen; ſlijt u verdriet;
Ik kan in deze ſtaat, daar ik in ben, gantſch niet

Besluyten ; want ik stry en worstel met mijn zinnen.
Hou holla ! Marcelijn , breng dees Princesse binnen
Het heerelijk paleys van Festus , en haar eert
Gelijk een Konings kint is waardigh, ik begeer 't
Dat yder haar ontziet ; want haar uytmuntentheden
Verdienen dat zy wort als heyligh aangebeden ,
'k Laat staan dat menze dient.

Olinde.

Beveel doch niet, mijn Heer ,
Dat my wort aangedaan een onverdiende eer ;
Ik haat de hoofsche schijn , want nimmer ik en achten
Hun vleyen; al mijn roem, waar na mijn zinnen trachten,
Is d'onbevlekte Deughd , op haar ik my verlaat
In leven en in doodt.

Scipio.

Wel aan Princesse, gaat.
Draagh zorge Marcelijn, dat haar geen booze lieden
Verhind'ren of misdoen.

Marcelijn:

Ik vollegh u gebieden. *Binnen.*

Scipio.

O Goddelijk gezicht ! ik ben door u getraan
Verwonnen , ach helaas ! u krachten die verslaan
Ons zegenrijk geweer, ach ! aangenaame sterre !
Ghy 't achtste wonder zijt , waar in dat ik verwerre ,
En drijf als roereloos ; want water vlam en vuur
Ghy uytstort te gelijk ; geeft dat ik my bestuur ,
Ik verg u met gebeên , begeerte , hoop, en minne ;
Ik zoek u boeyens, en ik vlie met losse zinnen
De reden , en ik maak u onderdaan , mijn rijk ;
Maar Scipio bedaar ; neemt ghy zoo licht de wijk
Van u vergoode glans, en heerlijk triomfeeren ,
Waar in ghy heden blinkt ? wilt deze zin verkeeren ,
En laat de liefde niet voor Roomens welvaart gaan ,

Denk

Denk om haar oogen niet; verander u, wilt ſlaan
U oogh op 't Roomſche Rijk; denk op u plicht en eeden,
En ook hoe eerelijk dat u voorouders ſtreden;
Terwijl ghy nimmermeer zijt overwonnen, ziet
Wel voor u, dat de Min niet over u gebiedt. *Binnen.*

VYFDE BEDRYF.

Garamant. Phorbas.

Garamant.

IK ſchuw de felle doot, en zie gelijk verrezen
Nu wederom den dagh, doch pijnlijk ongenezen,
En hoe ik ben gewont, noch wond my 't blinde wicht
Veel felder als het placht; ik heb gezocht zijn ſchicht
Te wijken zoo ik kon, en wapenen gekooren
Tot nadeel van mijn ſelfs, om dieper te verſmooren
Mijn opgeſtegen brandt, 'k heb Hianisbas haat
In mijn gedacht geprent, en hoe ik wordt verſmaat
Van al de weereldt voor het geen ik heb begonnen:
Maar ach! 't is al om niet, de min heeft my verwonnen,
Door haar ben ik vervoerdt, en ook zoo ver gebrocht
Dat ik dit feytbeſtond, nu zoek ik, 't geen ik zocht
Te winnen met dees winſt: ik merk zy wort verſteken,
Want niemant haar verneemt, dies zouw ik garen ſpreken
Den Veltheer, om van hem te vorderen zijn woort,
Waar of hy hem onthout?

Phorbas.

Na dat ik heb gehoort
Zoo is hy in den Raat.

Garamant.

Ach! waren zy geſcheyden,
't Verlangende gemoet en kan niet langer beyden,
Mijn vierigh hart dat haakt na 't lieffelijk gezicht
Van mijn Olinde, ach! zoo wort mijn pijn verlicht.

Phorbas.

Mijn Prins, ik hoor gerucht, en zie hem ginder komen.

Scipio. Garamant. Camillus. Phorbas: Romeynen.

Scipio.

IK heb met overlegh, om reden, voorgenomen
Te melden aan den Raadt, hoe ik my heb beraên.

Garamant.

Genadigh Vorst, ghy weet hoe dat ik heb voldaan
Mijn aangenome dienst, waar voor ghy my vereerden
Olinde tot een loon wanneer ghy triomfeerden,
Nu is 't daar toe gebracht dat ghy den lauwer draaghd,
Dies eysch ik 't geen my komt.

Scipio.

'T Is waar, 'k heb u de Maaghd
Voor deze daadt belooft, ik zal 't u niet ontleggen,
Noch wijken van mijn woort; ga heen, ghy mooght 'er zeggen
Hoe dat ik haar aan u als eygen overgeef.

Garamant.

Den hemel loon u deughd, dit maakt dat ik weer leef,
't Verquikt mijn flaauwe geest, 't is balsem in mijn wonden;
Ik ga, en hou niet op voor ik haar heb gevonden,
En toon met volle macht het Vorstelijk bescheydt,
Waar op ik my vertrouw.

Scipio.

Onnodigh meer gezeydt:
Vertrekt, ik zoek de rust om my wat te bedaren.

Garamant.

Leeft lang op uwen troon.

Camillus:

De Gooden u bewaren. *Binnen.*

Scipio.

Het onweer is gestilt, ik ben met groot gevaar
De stormen van de min ontkomen, daar ik zwaar

En diep was in geraakt, mijn liefde is gesmeten
Ter aarden door de ëer, de reden doen my weten
Wat ik heb aangegaan, waar door mijn ziel verlicht:
Het brandend minne-vuur, dat Venus had gesticht,
Is wegh en uytgeblust, zoo dat ik van Olinde
Ben koelder afgekeert als ik haar vierigh minde.
Al wat ik nu bemin is Roome, daar ik zagh
Voor d'aldereerste maal het blinken van den dagh.
Wel aan, nu dat ik ben de slaverny ontkomen
Der min, is 't billik dat Olinde wort ontnomen
Haar boeyens, 'k hebze weer ontboden, om van my
Te hooren hoe de min moet duyken, en dat zy
Wort los en vry gestelt, zoo moogen haar mijn oogen
Noch eens zien voor het laatst: mijn geest wort opgetogen,
Ik voel verandering, ô schoonheyt! ach! ghy doet
Dat ik een vyand voer met list in dit gemoet.
Daar komt zy, ach! ik schrik, nu dat ik haar zie treden
Zoo zedigh van gelaat, en vol bevalligheden;
Bezwijk niet moedigh hert, wilt krachtigh wederstaan
De schichten van de Min; ô ziel, wat neemt ghy aan
Om uyt te voeren, ach! 't zijn ydele gedachten,
Want van haar eens te zien en kunt ghy u niet wachten.
De Hoop en de Begeert, weerom in my verwekt
Een nieuwe minne-brant. Dat yder voort vertrekt.

Olinde. Scipio.

Olinde.

O Lang gewenste doot! wanneer zoo zult ghy maaken
Dat ik eens rust geniet.

Scipio.

Princesse, ghy doet blaaken,
Tot spijt van ziel, en lijf, dit hert in minne-vlam;
'k Heb met de min gestreên; maar ik, met leet, vernam
Mijn zwakheydt, ach helaas! wie zou hier tegen moogen?

Ghy doot mijn krachten, door de krachten van u oogen;
Hoe ghy meer traanen ſchreydt, hoe dat ghy meer doorgrieft
Dit hert met wonden, ach! ik ben en blijf verliefd.
Doch dit is al mijn trooſt, dit doet mijn ſmart verdwijnen,
Schoon ik de uwe ben, ghy zijt weerom de mijne.

Olinde.

Mijn Heer, 'k waar liever doot, als dat mijn eere lijdt
De alderminſte vlek, ey toont doch dat ghy zijt
Uyt het doorluchtigh huys van Scipio geſprooten,
Die door hun oorloghs-deughd met groote roem genooten
Een naam die duuren zal; zoo my den Hemel heeft
Verzien door de Natuur met gaven, 't geen u geeft
Vernoegen, waar in ghy vermaak ſchept, en behagen;
Laat my daarom geen leet, geen pijn noch droefheydt dragen:
Wilt u genegentheydt verwinnen en verſlaan,
Als ghy voor dezen hebt u vyanden gedaan,
En geeft my wederom, tot welvaart van mijn leven,
Mijn Bruydegom, die my den Hemel heeft gegeven.

Scipio.

Wie is u Bruydegom?

Olinde.

Mijn Heer, Prins Lucidan
Van Celtiberien.

Scipio.

Dien ſtrengen oorloghs man,
Die deze morregen verſtroyt heeft en verſlaagen
Twee benden ruytery, 'k zal hem zijn ſtraf doen draagen,
Door dien hy ſchuldigh is aan 't bloet der Scipioos,
't Is die, dien ik van daagh uytpikte, en verkoos
Om binnen Roomen mijn triomfe te verçieren,
Om zoo met meerder glans mijn hooft te lauwerieren:
Dit ſtel ik in zijn keur, wat hy van tween verkieſt;
Zijn inkomſt als een ſlaaf, of dat hy 't lijf verlieſt.

Olin-

Olinde.

Wilt, groote Vorst, zijn eer, en leven beyde spaaren,
En laat de bitse haat, dat bid ik u, niet vaaren
Voorby u achtbaarheyt; door dien dat ghy behoort
Te maaken onderscheydt, wie dat u rechte voort
In dees gelegentheydt kan dienen, wilt verhooren
Mijn bede, ey verschoon een Prins zoo hoogh gebooren.

Scipio.

O neen! dees wraak is vry, hy zal de uytvaart zijn
Van dezen oorelogh.

Olinde.

O antwoort vol fenijn!
Zie voor u Scipio, bepaalt u mogentheden,
Zoo licht als 't luk verhooghd, zoo licht daalt het beneden,
Bemorst u schoone naam niet door dit vuyl bedrijf.

Scipio.

Gunt my mijn minnelust, 'k gun hem zijn eer en lijf.

Olinde.

O middel zwak en teer, om hier door te bewegen
Een ed'le ziel tot min, mijn kuysheydt strijdt'er tegen;
Heb ik geen ander hoop, zoo ben ik voor dees tijdt
Van alle troost berooft, mijn Prins is 't leven quijdt.

Scipio.

'k Voel woeling in mijn geest, waar heen zal ik my keeren?
Zal ik van vuur, of ys, my laaten overheeren?

Olinde.

Ach! vraaghd ghy wat ghy wilt, mijn Heer, ik bid u, ziet
My eens voorby, en doe wat u de eer gebiet,
Wilt met voordacht en raadt u zelven eens bedenken,
Door 't krenken van mijn eer, zult ghy u eer ook krenken;
Verliest u groote winst niet door dit kleyn gewin.

Scipio.

Zoo twist ghy dan met my, met hert, met ziel en zin,
Om te verwerreven mijn tijtel van verwinnaar;

 Hoe

Hoe u ſtantvaſtigheydt verwon de grootſte minnaar,
Zou u een glory zijn, onnoz'le Maaghd, ô neen!
Ik zal hier tegen zijn, 't wort van my niet geleên.
'k Heb in Karthago nu maar een hart te beſtryen,
Ik mis, daar zijnder twee, en een zal moeten lyen
Dat het wort overheert.

Olinde.

Weet, dapp'ren Roomſchen Heer,
Wie dat zijn zelfs verwint, verkrijghd de grootſte eer.

Scipio.

Wie dat zijn eygen hart en ongetoomde zinnen,
Met kracht van achterdocht, kan dwingen en verwinnen,
Volbrengd een groote zaak.

Olinde.

Mijn hert is 't mijn geen meer,
Ik ban dees loſſe hoop; 'k weet al te wel, hoe zeer
Dat ons geval verſcheelt: niet dat ik wil verachten
U edelheydt, ô neen! dat 's ver van mijn gedachten,
Ik ken u waardigheydt, nu ik met wonder zie
De uytkomſt zoo volmaakt van uwe daaden; die
Zoo heerlijk ſtaan ten toon, door u doorluchtigheden,
En groote achtbaarheydt. 'k Aanſchouw de fluxſe leden
Uws fiere jonkheydt aan, die den Romeyn betoont
Zoo grooten dienſtbaarheyd, dat ghy, om hoogh, gekroont
Zit op den top van eer, zoo vaſt, dat zy u houwen,
Voor een Beſcherrem-heer, daar zy hun Staat op bouwen.
Om dees gemeene eer, zoo ſmeek ik u, dat ghy
U wijsheydt, vol van deughd, ook toonen wilt aan my;
Want al de wereldt tuyght, dat ghy voor yders oogen
De ſpiegel zijt van Deughd, een ziel van groot vermoogen
Waar in dat niemant vlek, of ſmette heeft gezien,
Wie dat zijn Vader trouw in noot quam byſtant biên
In 't rijzen van zijn jeughd, en hulp hem uyt zijn lyen,
Kan die zijn zelven van dit lijden niet bevryen

Dat

Dat beyd ons ruſt beneemt? zoo wenſch ik, ach! verdwijn
Bedroefde ſchoonheydt, ga, begeef u ver van mijn,
Ik wil het Hemels licht veel liever nu begeven,
Als d'alderminſte vlek te brengen in u leven.

Scipio.

Hoe ghy met meerder pronk u kloeke reden ſpreekt,
Hoe ghy dees jonge ziel, noch meer en meer ontſteekt;
Ghy zoekt met zachtigheydt mijn liefde te verzaden
Door u welſpreekentheydt, u geeſt komt u verraden,
Houw op, was 't niet genoegh, dat my u ſchoonheydt dwong,
Moet ghy noch toonen door u aangename tong
U groote wijze geeſt?

Olinde.

Dit zeggen, dat ghy hoorden,
Komt niet door mijn vernuft, de Deughd voert deze woorden
Uyt mijn bedroefde mont.

Scipio.

Dat's waar, ghy zijt de Deughd;
Olinde, let nu eens, wat dat ghy al vermeughd
Met deze reden; u gebeden my behaagen,
Zy zijn verhoort, mijn brant is hier meê neergeſlaagen,
En voor de tweedemaal ghy mijn verwinſter zijt.

Olinde.

Wat heugelijke galm komt ſchaateren verblijt
Zoo ſchielijk in mijn oor; zou dit de Vorſt wel meenen?
Of doet hy 't om aan my wat aamtocht te verleenen,
Tot een verlichtenis van mijn benaauwt gemoet:
Maar groote Held, ô neen! 'k vertrouw op u, ghy doet
En ſpreekt gelijk ghy meent.

Scipio.

Ik zal aan u betoonen
Wat dat mijn macht vermach, en ongeveynſt verſchoonen
U, en uw Bruydegom, die ghy zoo trouw bemint:
Mijn Vaders geeſt zal zijn vernoeghd, als hy bevint

Dat onder uwe deughd mijn tooren is begraven.

Olinde.

Dat ik u voeten vat, en handen kus, ô brave
Doorluchte Vorst! ik wensch, dat door u wijs beleydt
Het Roomsche Rijk nu wijt zijn heerschappy uytspreydt.

Scipio.

Rijst op Princes, en zijt gerust en wel te vreden,
Begeert ghy meer op my?

Olinde.

O loffelijke reden!
Noch meer? daar ik verwerf meer als ik had verwacht.

Scipio.

Ik wil op dezen dagh vermeesteren met kracht
Twee tochten van mijn hart, die voor my zullen zwichten,
Dat is de wraak en min. Olinde, 'k zal verlichten
U lastigh hart en weê, en brengen eens ten endt
U slaafse dienstbaarheydt vol quelling en ellendt,
U af-gesneden vreughd zal ik op nieuws doen groeyen,
En u geboeyde Prins verlossen uyt zijn boeyen,
Waar mee hy is belaan, u vryheydt maakt hem vry.
Gaa heen, haal Lucidan.

Garamant. Phorbas. Olinde. Scipio.

Olinde.

O gooden! sta my by,
Ik schrik voor 't geen ik zie, hoe? Garamant in 't leven.

Garamant.

Zie hier, gezegend Vorst, het loon om my te geven
Voor mijn volbrochte dienst, haar schoonheydt staat gereedt
Om my van pijn t'ontslaan, en u van uwen eedt.

Scipio.

Wat tegenspoet komt zich hier wederom verheffen?
Ik sta gelijk bedwelmt, dit zal Olinde treffen
In 't binnenst van de ziel, wat raat? ô groote Goon!

Wat

Wat raadt? ik heb geen macht waar mee ik haar verschoon,
Ik ben aan hem, door eedt, verplicht en vast verbonden,
Mijn woort moet zijn volbracht; hier worden d'oude wonden
Op nieuws weer opgekrabt; en ik, helaas! heb niet
Waar mede dat men heelt haar weedom en verdriet.

Olinde.

Ik die geweygert heb de grootste der Romeynen;
Zou nu, om dit gedrocht, mijn zelleven verkleynen,
En geven my met smaat in zijne heerschappy,
Tot een verdiende loon voor zijn verradery:
'k Wensch eer dat my verplet de donder, ey wilt dragen
Doch zorge, groote Vorst, ik heb u min verslagen,
Door kracht van eer en deughdt; nu smeek ik weer aan uw,
Verlost my van dees Moor, waar voor ik schrik en gruw.

Scipio.

Toen ik mijn lust verwon, wanneer ik wiert besprongen
Door 't vuur van u gezicht, heeft my de deughd gedwongen,
Die stelden my een wet, hierom is 't billik weer,
Dat vollegens mijn eer, ik u aan hem vereer,
Door dien 't hem is beloost.

Olinde:

O gruwelijk beloven!
Doch eer hy dit geniet, laat ik my liever roven
Het leven, goede Vorst, bedenk wat dat ghy doet,
't Zal strekken tot u eer, zoo ghy mijn eer behoedt.

Scipio.

't En is niet in mijn macht, 't woort dat ik heb gesproken
Is al te vast verknocht, 't en kan niet zijn gebroken.

Garamant.

Verbant, ô straffe Vrouw! de wreetheydt uyt u hart,
Verlost dees bange ziel van treuricheydt en smart,
Een zoet gezicht kan my genezen en verblijden.

Olinde.

Roomsch Veltheer, wil my van dit lastigh pak bevrijden,

Laat blijken dat ghy voelt mijn lijden en verdriet,
Vergun my uwe gunst, want u gemoet dat ziet
Mijn onschult, dezen schelm heeft listigh u bedroogen.

Scipio.

Dit is een ongeluk, het geen men moet gedoogen;
Want het een misdaat is, die zijn beloften breekt
Met voordacht zonder dwang.

Olinde.

Waar of mijn kloekheydt steekt?
Ik die de liefde in u boezem kon verdrukken,
Dat ik de strafheydt niet uyt u gemoet kan rukken.
Ghy die d'onnoz'le troost, waar van de Faam gewaaghd,
Valt my dus bars en hart, waar mede ghy my jaaghd
In dubb'le vreezen, ach! ik voel mijn ramp vermeeren,
Nu ik u zacht gemoet in straf heydt zie verkeeren;
Want ghy my vinnigh perst door deze dwinglandy,
Als of ik had misdaan, mijn hert bezwijkt, ay my!

Lucidan. Olinde. Garamant. Scipio. Romeynen.

Lucidan.

HOe? wort mijn lief haar licht met duysternis betoogen?
Sluyt zy voor mijn gezicht haar tintelende oogen?
Het hart dat is beklemt door vreeze ofte schaamt,
Ben ik u liefde quijt, of hebt ghy als 't betaamt
U niet gedragen? spreekt.

Olinde:

De eeden u gezwooren
Die heb ik onbevlekt gehouden na behooren,
En Scipio, door kracht van smeeken, overstemt,
Waar door hy heeft zijn lust gebrooken en getemt.
Toen dacht ik vry te zijn van zuchten, klaagen, treuren,
Hier op komt Garamant, die zoekt met dwang te scheuren
Ons vaste minne-band, en eyscht my tot een loon
Voor zijn verradery.

Lu-

Lucidan.

Verſterk my goede Goon,
Hoe! is 't u lichaam, of zie ik u ſchaduw zweven?
Heeft u den helſchen God op 't aartrijk weer gedreven,
Om te veranderen ons vrolijkheydt in rouw?
Ghy zoekt, door duyvels liſt, de liefde en de trouw
Waar mee wy zijn gehecht, met valsheydt te ontbinden.
O monſter! 'k zal u als een Hercules verſlinden,
En rukken u van een, en geven 't geyle bloet
Tot eenen offerhand aan d'onder-aartſche gloet,
Om daar meê uwe ziel voor eeuwigh in te wyen
By het verdoemde volk.

Garamant.

Dees waan, en razernyen
Zijn zwak en krachteloos, om te ontweld'gen, 't geen
Dat ik verkregen heb van Scipio, ô neen!
Ik houw my aan zijn woort.

Olinde.

O Vorſt! wilt toch verdrijven
Dees peſt uyt u gezicht: darft dees verrader blijven
In d'oogen van de deughd? ey maak dat hy vertrekt.

Scipio.

Zoo ik mijn woort verkort, zoo wort met ſchand bevlekt
De eer van 't Roomſche Rijk, 'k moet u gedwongen geven
In Garamantes hand.

Olinde.

Wat is 'er aan misdreven,
Of ghy u woort niet houd, aan een eerlooze, die
Met ontrouw en verraat u heeft gedient; zegh, wie
Zouw zijn zoo onbedacht met oneer u te ſchenden?

Lucidan.

Laat toe, verheven Vorſt, dat wy dees twiſt volenden
Voor u door ons geweer.

Hianisba. Elize. Klindor. Scipio. Garamant.
Lucidan. Olinde. Phorbas. Romeynen.

Hianisba.

Wat koom ik hier te zien?
Hoe! is hy noch niet doot? ô Hemel! kan 't geſchien?
Gewaardight zich de zon dat hy zijn glans laat ſtraalen
Op dit vervloekte hooft, wel aan, 'k zal weer doen daalen
U klimmende geluk met ſmaat, gelijk voor heen;
Want ghy mijn eygen zijt, ja my, en anders geen;
Ik waanden u lang doot, en hier koom ik u vinden
Dus los en onverwacht, 'k zal u nu vaſter binden,
Ghy zijt my toegezeydt van Scipio, wanneer
Karthago was vermant door het Romeyns geweer;
En dat is nu geſchiet. Ik weet, de Vorſt zal toonen
Dat hy rechtvaardigh is, en, tot vergelding, loonen
Voor mijn getrouwe dienſt, met u, ô valſche Moor!

Scipio.

't Is waar, zy heeft gelijk, 'k heb dees beloften voor
De andere gedaan; dies is 't ook plicht, en reden,
Dat ghy de eerſte zijt, na recht en billijkheden;
Ghy hebt 'er een ge-eyſcht, die is u toegezeyt,
Zoo haaſt ik meeſter was van deze Stadt; ga, leyt
Hem, waar het u belieft: Olinde is ontſlaagen.

Hianisba.

Ha ſchelm! hoe zal ik uw op 't aldervinnighſt plaagen,
Mijn neergeſlagen eer zal rijzen door u ſchant.

Garamant.

Is Hemel, aard, en hel, elk op het ſelſt gekant,
Om my te pijnigen met nooytgehoorde pijnen,
Wat duyvel doet u hier op deze plaats verſchijnen?
Om te verduyſteren mijn vrolijkheydt en eer
Met u vergifte tong, ha ſnoode Vrouw! ik zweer
Ghy nimmermeer u roem van mijn gemoet zult voeren,

Geen

Geen wraak, geen hel, noch doot, zal deze ziel ontroeren;
En komt ghy, laffe Vrouw, my dreygen, om met pijn
En allerley verdriet dit hert te tergen? zijn
U zinnen zoo gezint? waar toe zoo veel gesproken;
Koom stel u zaak in 't werk.

Hianisba:

Geen quaat blijft ongewroken,
't Welk ghy zult voelen, want ik u verradery
Zal langsaam straffen, ja, met wrede slaverny.

Garamant.

Ben ik tot uwen dienst, gelijk een slaaf, geschonken,
Zoo vloek ik u Belloon, die door de minne-vonken
My in den oorlogh bracht; 'k heb Scipio gestelt
In d'allerhooghste eer, en dus hy 't my vergelt;
Wie zal op Princen staan, wie op hun woort vertrouwen?
Helaas! het is maar windt.

Scipio.

'k Zal mijn beloften houwen
Zoo Hianisba van 't voorgaande my bevrijdt.

Olinde.

U komst, ô kloeke Vrouw, ons hart en ziel verblijdt.

Lucidan.

Hy ziet gelijk een stier, zijn breyn begint te woelen.

Garamant.

Aan wie zal ik mijn moet, en heete gramschap koelen?
Aan u verstaalde Vrouw, of aan u Scipion?
Helaas! ik ben te zwak, spalkt open Acheron,
En laat u spooken hier verschijnen, dat zy moogen
My hulp en bystant doen, ik ben verleydt, bedroogen
Van het Latijnsche hooft. Koomt herwaarts felle Wraak
Biedt my u wreede handt, 'k verlang'er na met smaak,
Om my door uwe hulp te vinniger te wreeken,
Dees snoo ondankbaarheydt; ik raas! dit ydel spreeken
Is niet, en vruchteloos; helaas! wie of ik zouw

Verkrijgen tot een ſteun; want niemant is my trouw.
Mocht ik dees duyvelin zien ſterven, 'k zouw my voegen
Gewilligh tot ter doot; maar nu komt ongenoegen,
En wraakluſt, die my port, en ſpreekt, u ongedult,
U droefheydt neemt een endt, u wenſch zal zijn vervult,
Zoo u geen moedt ontbreekt; wel aan dan, help my woeden,
Getrouwe Phorbas op, helaas! ik voel weer bloeden
Mijn wonden op een nieuw; rampzaalige; ay mijn!
Mijn kracht en moedt bezwijkt, 'k word flaauw, en zijgh door pijn:

Hianisba.

Zoud ghy tot dit geluk op 't laaſte noch geraken,
Om met een zachte doot u harde ziel te braken?

Olinde.

't Schijnt dat zijn geeſt vertrekt, het is met hem gedaan.

Scipio.

Houdt ghy u beyden ſtil, laat haar met hem begaan.

Garamant.

Misgunt ghy my de doot? zaaghd ghy my liever blijven
In 't leven tot u ſpot? verharde Vrouw, 'k zal ſchrijven
In 't binnenſt van mijn ziel, u boosheydt, trots, en ſmaat,
Om zoo in eeuwicheydt u gruwelijken haat
Te houden in 't gedacht. Ghy zult my niet bedwingen
Noch voeren daar 't u luſt; dit ſtaal dat zal ik dringen
Door 't binnenſt van mijn hart, zoo raak ik wegh, en voort
Uyt u gezicht: 'k roep wraak, ghy zijt die my vermoort,
Treur, treur Numidien, u Prins die gaat verlooren.

Hianisba.

Hoe treuren! 't ſchijnt hun vreughd komt ſchaat'ren in mijn ooren,
Om datze zijn verloſt van u; want deze ſchandt
Vlekt door u loos beſtaan het Afrikaanſche landt,
Zoo dat u quade naam zal eeuwigh by hen woonen.

Garamant.

Ay my! ik voel de doot.

Luci-

Lucidan.

Zoo ziet men meest beloonen
Ontrouwe dienstbaarheydt met een onzaligh endt.

Hianisba.

Ik acht dit zwijmen niet, 'k zal blijven hier ontrent
Tot ik volkomen zie zijn booze geest verdweenen.

Elize.

Princes, het is gedaan.

Klindor.

Het leven dat is heenen.

Phorbas.

Onrijpe droeve doot, ghy brengd my onverwacht
In jammer en ellend, aan wie zal ik mijn klacht
Uytstorten? al mijn roem en glory leyt gedooken.
'k Blijf hoopeloos alleen: wie zal my helpen stooken
Zijn lijkvuur, ach! wat raadt? vergun, ô Roomsche Heer,
Dat ik hem na ons landt mach voeren.

Scipio.

U begeer
Wil ik niet tegenstaan; want Hianisba, heden,
Is met zijn doot voldaan; ga heen, vertrek in vreden
Met dit zijn doode lijk.

Hianisba.

Laat hem dan deze nacht,
Tot zeekerheydt zijns doot, bewaart zijn van u wacht.

Scipio.

Dat zal geschieden, gaat, mijn lijfwacht, en dienaaren,
Wilt hem op het kasteel tot morregen bewaaren.
Nu vind ik my gerust, 't geluk bied my de handt,
Nu boey ik deze twee aan Venus zachte bandt,
En zal mijn groote vreughd, aan hun vernoegen, binden.
Prins Lucidan, aanvaard u kuysche Bruydt Olinde,
Ik stel haar in u macht, en wilt u daarom niet
Verwond'ren, dat van my, u deze deughd geschiet,

Dit is by ons gemeen, 'k geloof ghy binnen Roomen
Wel duyzent vinden zult die dees tocht zijn ontkoomen,
En leven zoo als ik. Weeſt wel gemoet, nu ghy
U vryheydt hebt na wenſch, ghy doet genoegh aan my
Zoo ghy maar dankbaar zijt voor 't geen wy u bewijzen.

Lucidan.

Geen tong en kan na waard u hooge lof volprijzen,
Ghy voerd ons door gena, uyt bitter ongeval
In d'alderzoetſte vreughd.

Scipio.

Wel aan Olinde, 'k zal
Om uwe kuyſche deughdt die van Karthago maaken
Heel vry van Roomens wet, 't gevangen vollek ſlaaken
Uyt hunne hechtenis, de Spaanſche Princen, ik
Door een gulhartigheydt hun gijzelaars toe ſchik,
En wil van deze winſt niet dan de eer behouwen.

Olinde.

Geen doot en zal u naam doen ſterven, door dees trouwe
En loffelijke daat.

Lucidan.

'k Zweer, dat dit lijf voortaan,
Zoo lang het adem voelt, tot Roomens dienſt zal ſtaan.

Hianisba.

Leeft lang, ge-eenicht Paar, dat u den Hemel zegen,
Ghy hebt u luſt, en min, en ik mijn wraak verkregen.

U Y T.